

Z A K O N

O POTVRĐIVANJU DRUGOG DODATNOG PROTOKOLA UZ KONVENCIJU O VISOKOTEHNOLOŠKOM KRIMINALU O POJAČANOJ SARADNJI I OTKRIVANJU ELEKTRONSKIH DOKAZA

Član 1.

Potvrđuje se Drugi dodatni protokol uz Konvenciju o visokotehnološkom kriminalu o pojačanoj saradnji i otkrivanju elektronskih dokaza, potpisan u Strazburu 12. maja 2022. godine, u originalu na engleskom i francuskom jeziku.

Član 2.

Tekst Drugog dodatnog protokola u originalu na engleskom jeziku i prevodu na srpski jezik glasi:

Second Additional Protocol to the Convention on Cybercrime on enhanced co-operation and disclosure of electronic evidence

Preamble

The member States of the Council of Europe and the other States Parties to the Convention on Cybercrime (ETS No. 185, hereinafter “the Convention”), opened for signature in Budapest on 23 November 2001, signatories hereto,

Bearing in mind the reach and impact of the Convention in all regions of the world;

Recalling that the Convention is already supplemented by the Additional Protocol concerning the criminalisation of acts of a racist and xenophobic nature committed through computer systems (ETS No. 189), opened for signature in Strasbourg on 28 January 2003 (hereinafter “the First Protocol”), as between Parties to that Protocol;

Taking into account existing Council of Europe treaties on co-operation in criminal matters as well as other agreements and arrangements on co-operation in criminal matters between Parties to the Convention;

Having regard also for the Convention for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data (ETS No. 108) as amended by its amending Protocol (CETS No. 223), opened for signature in Strasbourg on 10 October 2018, and to which any State may be invited to accede;

Recognising the growing use of information and communication technology, including internet services, and increasing cybercrime, which is a threat to democracy and the rule of law and which many States also consider a threat to human rights;

Also recognising the growing number of victims of cybercrime and the importance of obtaining justice for those victims;

Recalling that governments have the responsibility to protect society and individuals against crime not only offline but also online, including through effective criminal investigations and prosecutions;

Aware that evidence of any criminal offence is increasingly stored in electronic form on computer systems in foreign, multiple or unknown jurisdictions, and convinced that additional measures are needed to lawfully obtain such evidence in order to enable an effective criminal justice response and to uphold the rule of law;

Recognising the need for increased and more efficient co-operation between States and the private sector, and that in this context greater clarity or legal certainty is needed for service providers and other entities regarding the circumstances in which they may respond to direct requests from criminal justice authorities in other Parties for the disclosure of electronic data;

Aiming, therefore, to further enhance co-operation on cybercrime and the collection of evidence in electronic form of any criminal offence for the purpose of specific criminal investigations or proceedings through additional tools pertaining to more efficient mutual assistance and other forms of co-operation between competent authorities; co-operation in emergencies; and direct co-operation between competent authorities and service providers and other entities in possession or control of pertinent information;

Convinced that effective cross-border co-operation for criminal justice purposes, including between public and private sectors, benefits from effective conditions and safeguards for the protection of human rights and fundamental freedoms;

Recognising that the collection of electronic evidence for criminal investigations often concerns personal data, and recognising the requirement in many Parties to protect privacy and personal data in order to meet their constitutional and international obligations; and

Mindful of the need to ensure that effective criminal justice measures on cybercrime and the collection of evidence in electronic form are subject to conditions and safeguards, which shall provide for the adequate protection of human rights and fundamental freedoms, including rights arising pursuant to obligations that States have undertaken under applicable international human rights instruments, such as the 1950 Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms (ETS No. 5) of the Council of Europe, the 1966 United Nations International Covenant on Civil and Political Rights, the 1981 African Charter on Human and People's Rights, the 1969 American Convention on Human Rights and other international human rights treaties;

Have agreed as follows:

Chapter I – Common provisions

Article 1 – Purpose

The purpose of this Protocol is to supplement:

- a the Convention as between the Parties to this Protocol; and
- b the First Protocol as between the Parties to this Protocol that are also Parties to the First Protocol.

Article 2 – Scope of application

- 1 Except as otherwise specified herein, the measures described in this Protocol shall be applied:
 - a as between Parties to the Convention that are Parties to this Protocol, to specific criminal investigations or proceedings concerning criminal offences related to computer systems and data, and to the collection of evidence in electronic form of a criminal offence; and
 - b as between Parties to the First Protocol that are Parties to this Protocol, to specific criminal investigations or proceedings concerning criminal offences established pursuant to the First Protocol.
- 2 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to carry out the obligations set forth in this Protocol.

Article 3 – Definitions

- 1 The definitions provided in Articles 1 and 18, paragraph 3, of the Convention apply to this Protocol.
- 2 For the purposes of this Protocol, the following additional definitions apply:
 - a “central authority” means the authority or authorities designated under a mutual assistance treaty or arrangement on the basis of uniform or reciprocal legislation in force between the Parties concerned, or, in the absence thereof, the authority or authorities designated by a Party under Article 27, paragraph 2.a, of the Convention;

- b “competent authority” means a judicial, administrative or other law-enforcement authority that is empowered by domestic law to order, authorise or undertake the execution of measures under this Protocol for the purpose of collection or production of evidence with respect to specific criminal investigations or proceedings;
- c “emergency” means a situation in which there is a significant and imminent risk to the life or safety of any natural person;
- d “personal data” means information relating to an identified or identifiable natural person;
- e “transferring Party” means the Party transmitting the data in response to a request or as part of a joint investigation team or, for the purposes of Chapter II, section 2, a Party in whose territory a transmitting service provider or entity providing domain name registration services is located.

Article 4 – Language

- 1 Requests, orders and accompanying information submitted to a Party shall be in a language acceptable to the requested Party or the Party notified under Article 7, paragraph 5, or be accompanied by a translation into such a language.
- 2 Orders under Article 7 and requests under Article 6, and any accompanying information shall be:
 - a submitted in a language of the other Party in which the service provider or entity accepts them under comparable domestic process;
 - b submitted in another language acceptable to the service provider or entity; or
 - c accompanied by a translation into one of the languages under paragraphs 2.a or 2.b.

Chapter II – Measures for enhanced co-operation

Section 1 – General principles applicable to Chapter II

Article 5 – General principles applicable to Chapter II

- 1 The Parties shall co-operate in accordance with the provisions of this chapter to the widest extent possible.
- 2 Section 2 of this chapter consists of Articles 6 and 7. It provides for procedures enhancing direct co-operation with providers and entities in the territory of another Party. Section 2 applies whether or not there is a mutual assistance treaty or arrangement on the basis of uniform or reciprocal legislation in force between the Parties concerned.
- 3 Section 3 of this chapter consists of Articles 8 and 9. It provides for procedures to enhance international co-operation between authorities for the disclosure of stored computer data. Section 3 applies whether or not there is a mutual assistance treaty or arrangement on the basis of uniform or reciprocal legislation in force between the requesting and requested Parties.
- 4 Section 4 of this chapter consists of Article 10. It provides for procedures pertaining to emergency mutual assistance. Section 4 applies whether or not there is a mutual assistance treaty or arrangement on the basis of uniform or reciprocal legislation in force between the requesting and requested Parties.
- 5 Section 5 of this chapter consists of Articles 11 and 12. Section 5 applies where there is no mutual assistance treaty or arrangement on the basis of uniform or reciprocal legislation in force between the requesting and requested Parties. The provisions of section 5 shall not apply where such treaty or arrangement exists,

except as provided in Article 12, paragraph 7. However, the Parties concerned may mutually determine to apply the provisions of section 5 in lieu thereof, if the treaty or arrangement does not prohibit it.

- 6 Where, in accordance with the provisions of this Protocol, the requested Party is permitted to make co-operation conditional upon the existence of dual criminality, that condition shall be deemed fulfilled, irrespective of whether its laws place the offence within the same category of offence or denominate the offence by the same terminology as the requesting Party, if the conduct underlying the offence for which assistance is sought is a criminal offence under its laws.
- 7 The provisions in this chapter do not restrict co-operation between Parties, or between Parties and service providers or other entities, through other applicable agreements, arrangements, practices, or domestic law.

Section 2 – Procedures enhancing direct co-operation with providers and entities in other Parties

Article 6 – Request for domain name registration information

- 1 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to empower its competent authorities, for the purposes of specific criminal investigations or proceedings, to issue a request to an entity providing domain name registration services in the territory of another Party for information in the entity's possession or control, for identifying or contacting the registrant of a domain name.
- 2 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to permit an entity in its territory to disclose such information in response to a request under paragraph 1, subject to reasonable conditions provided by domestic law.
- 3 The request under paragraph 1 shall include:
 - a the date on which the request was issued and the identity and contact details of the competent authority issuing the request;
 - b the domain name about which information is sought and a detailed list of the information sought, including the particular data elements;
 - c a statement that the request is issued pursuant to this Protocol, that the need for the information arises because of its relevance to a specific criminal investigation or proceeding and that the information will only be used for that specific criminal investigation or proceeding; and
 - d the time frame within which and the manner in which to disclose the information and any other special procedural instructions.
- 4 If acceptable to the entity, a Party may submit a request under paragraph 1 in electronic form. Appropriate levels of security and authentication may be required.
- 5 In the event of non-co-operation by an entity described in paragraph 1, a requesting Party may request that the entity give a reason why it is not disclosing the information sought. The requesting Party may seek consultation with the Party in which the entity is located, with a view to determining available measures to obtain the information.
- 6 Each Party shall, at the time of signature of this Protocol or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, or at any other time,

communicate to the Secretary General of the Council of Europe the authority designated for the purpose of consultation under paragraph 5.

- 7 The Secretary General of the Council of Europe shall set up and keep updated a register of authorities designated by the Parties under paragraph 6. Each Party shall ensure that the details that it has provided for the register are correct at all times.

Article 7 – Disclosure of subscriber information

- 1 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to empower its competent authorities to issue an order to be submitted directly to a service provider in the territory of another Party, in order to obtain the disclosure of specified, stored subscriber information in that service provider's possession or control, where the subscriber information is needed for the issuing Party's specific criminal investigations or proceedings.
- 2
 - a Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary for a service provider in its territory to disclose subscriber information in response to an order under paragraph 1.
 - b At the time of signature of this Protocol or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, a Party may – with respect to orders issued to service providers in its territory – make the following declaration: "The order under Article 7, paragraph 1, must be issued by, or under the supervision of, a prosecutor or other judicial authority, or otherwise be issued under independent supervision".
- 3 The order under paragraph 1 shall specify:
 - a the issuing authority and date issued;
 - b a statement that the order is issued pursuant to this Protocol;
 - c the name and address of the service provider(s) to be served;
 - d the offence(s) that is/are the subject of the criminal investigation or proceeding;
 - e the authority seeking the specific subscriber information, if not the issuing authority; and
 - f a detailed description of the specific subscriber information sought.
- 4 The order under paragraph 1 shall be accompanied by the following supplemental information:
 - a the domestic legal grounds that empower the authority to issue the order;
 - b a reference to legal provisions and applicable penalties for the offence being investigated or prosecuted;
 - c the contact information of the authority to which the service provider shall return the subscriber information, from which it can request further information, or to which it shall otherwise respond;
 - d the time frame within which and the manner in which to return the subscriber information;
 - e whether preservation of the data has already been sought, including the date of preservation and any applicable reference number;
 - f any special procedural instructions;

- g if applicable, a statement that simultaneous notification has been made pursuant to paragraph 5; and
 - h any other information that may assist in obtaining disclosure of the subscriber information.
- 5
- a A Party may, at the time of signature of this Protocol or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, and at any other time, notify the Secretary General of the Council of Europe that, when an order is issued under paragraph 1 to a service provider in its territory, the Party requires, in every case or in identified circumstances, simultaneous notification of the order, the supplemental information and a summary of the facts related to the investigation or proceeding.
 - b Whether or not a Party requires notification under paragraph 5.a, it may require the service provider to consult the Party's authorities in identified circumstances prior to disclosure.
 - c The authorities notified under paragraph 5.a or consulted under paragraph 5.b may, without undue delay, instruct the service provider not to disclose the subscriber information if:
 - i disclosure may prejudice criminal investigations or proceedings in that Party; or
 - ii conditions or grounds for refusal would apply under Article 25, paragraph 4, and Article 27, paragraph 4, of the Convention had the subscriber information been sought through mutual assistance.
 - d The authorities notified under paragraph 5.a or consulted under paragraph 5.b:
 - i may request additional information from the authority referred to in paragraph 4.c for the purposes of applying paragraph 5.c and shall not disclose it to the service provider without that authority's consent; and
 - ii shall promptly inform the authority referred to in paragraph 4.c if the service provider has been instructed not to disclose the subscriber information and give the reasons for doing so.
 - e A Party shall designate a single authority to receive notification under paragraph 5.a and perform the actions described in paragraphs 5.b, 5.c and 5.d. The Party shall, at the time when notification to the Secretary General of the Council of Europe under paragraph 5.a is first given, communicate to the Secretary General the contact information of that authority.
 - f The Secretary General of the Council of Europe shall set up and keep updated a register of the authorities designated by the Parties pursuant to paragraph 5.e and whether and under what circumstances they require notification pursuant to paragraph 5.a. Each Party shall ensure that the details that it provides for the register are correct at all times.
- 6
- If acceptable to the service provider, a Party may submit an order under paragraph 1 and supplemental information under paragraph 4 in electronic form. A Party may provide notification and additional information under paragraph 5 in electronic form. Appropriate levels of security and authentication may be required.
- 7
- If a service provider informs the authority in paragraph 4.c that it will not disclose the subscriber information sought, or if it does not disclose subscriber information in response to the order under paragraph 1 within thirty days of

receipt of the order or the timeframe stipulated in paragraph 4.d, whichever time period is longer, the competent authorities of the issuing Party may then seek to enforce the order only via Article 8 or other forms of mutual assistance. Parties may request that a service provider give a reason for refusing to disclose the subscriber information sought by the order.

- 8 A Party may, at the time of signature of this Protocol or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, declare that an issuing Party shall seek disclosure of subscriber information from the service provider before seeking it under Article 8, unless the issuing Party provides a reasonable explanation for not having done so.
- 9 At the time of signature of this Protocol or when depositing its instrument of ratification, acceptance, or approval, a Party may:
 - a reserve the right not to apply this article; or
 - b if disclosure of certain types of access numbers under this article would be inconsistent with the fundamental principles of its domestic legal system, reserve the right not to apply this article to such numbers.

Section 3 – Procedures enhancing international co-operation between authorities for the disclosure of stored computer data

Article 8 – Giving effect to orders from another Party for expedited production of subscriber information and traffic data

- 1 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to empower its competent authorities to issue an order to be submitted as part of a request to another Party for the purpose of compelling a service provider in the requested Party's territory to produce specified and stored
 - a subscriber information, and
 - b traffic data

in that service provider's possession or control which is needed for the Party's specific criminal investigations or proceedings.

- 2 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to give effect to an order under paragraph 1 submitted by a requesting Party.
- 3 In its request, the requesting Party shall submit the order under paragraph 1, the supporting information and any special procedural instructions to the requested Party.
 - a The order shall specify:
 - i. the issuing authority and the date the order was issued;
 - ii. a statement that the order is submitted pursuant to this Protocol;
 - iii. the name and address of the service provider(s) to be served;
 - iv. the offence(s) that is/are the subject of the criminal investigation or proceeding;
 - v. the authority seeking the information or data, if not the issuing authority; and

- vi. a detailed description of the specific information or data sought.
 - b The supporting information, provided for the purpose of assisting the requested Party to give effect to the order and which shall not be disclosed to the service provider without the consent of the requesting Party, shall specify:
 - i the domestic legal grounds that empower the authority to issue the order;
 - ii the legal provisions and applicable penalties for the offence(s) being investigated or prosecuted;
 - iii the reason why the requesting Party believes that the service provider is in possession or control of the data;
 - iv a summary of the facts related to the investigation or proceeding;
 - v the relevance of the information or data to the investigation or proceeding;
 - vi contact information of an authority or authorities that may provide further information;
 - vii whether preservation of the information or data has already been sought, including the date of preservation and any applicable reference number; and
 - viii whether the information or data have already been sought by other means, and, if so, in what manner.
 - c The requesting Party may request that the requested Party carry out special procedural instructions.
- 4 A Party may declare at the time of signature of this Protocol or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, and at any other time, that additional supporting information is required to give effect to orders under paragraph 1.
- 5 The requested Party shall accept requests in electronic form. It may require appropriate levels of security and authentication before accepting the request.
- 6
 - a The requested Party, from the date of receipt of all the information specified in paragraphs 3 and 4, shall make reasonable efforts to serve the service provider within forty-five days, if not sooner, and shall order a return of requested information or data no later than:
 - i twenty days for subscriber information; and
 - ii forty-five days for traffic data.
 - b The requested Party shall provide for the transmission of the produced information or data to the requesting Party without undue delay.
- 7 If the requested Party cannot comply with the instructions under paragraph 3.c in the manner requested, it shall promptly inform the requesting Party, and, if applicable, specify any conditions under which it could comply, following which

the requesting Party shall determine whether the request should nevertheless be executed.

- 8 The requested Party may refuse to execute a request on the grounds established in Article 25, paragraph 4, or Article 27, paragraph 4, of the Convention or may impose conditions it considers necessary to permit execution of the request. The requested Party may postpone execution of requests for reasons established under Article 27, paragraph 5, of the Convention. The requested Party shall notify the requesting Party as soon as practicable of the refusal, conditions, or postponement. The requested Party shall also notify the requesting Party of other circumstances that are likely to delay execution of the request significantly. Article 28, paragraph 2.b, of the Convention shall apply to this article.
- 9
 - a If the requesting Party cannot comply with a condition imposed by the requested Party under paragraph 8, it shall promptly inform the requested Party. The requested Party shall then determine if the information or material should nevertheless be provided.
 - b If the requesting Party accepts the condition, it shall be bound by it. The requested Party that supplies information or material subject to such a condition may require the requesting Party to explain in relation to that condition the use made of such information or material.
- 10 Each Party shall, at the time of signature of this Protocol or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, communicate to the Secretary General of the Council of Europe and keep up to date the contact information of the authorities designated:
 - a to submit an order under this article; and
 - b to receive an order under this article.
- 11 A Party may, at the time of signature of this Protocol or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, declare that it requires that requests by other Parties under this article be submitted to it by the central authority of the requesting Party, or by such other authority as mutually determined between the Parties concerned.
- 12 The Secretary General of the Council of Europe shall set up and keep updated a register of authorities designated by the Parties under paragraph 10. Each Party shall ensure that the details that it has provided for the register are correct at all times.
- 13 At the time of signature of this Protocol or when depositing its instrument of ratification, acceptance, or approval, a Party may reserve the right not to apply this article to traffic data.

Article 9 – Expedited disclosure of stored computer data in an emergency

- 1
 - a Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary, in an emergency, for its point of contact for the 24/7 Network referenced in Article 35 of the Convention (“point of contact”) to transmit a request to and receive a request from a point of contact in another Party seeking immediate assistance in obtaining from a service provider in the territory of that Party the expedited disclosure of specified, stored computer data in that service provider’s possession or control, without a request for mutual assistance.

- b A Party may, at the time of signature of this Protocol or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, declare that it will not execute requests under paragraph 1.a seeking only the disclosure of subscriber information.
- 2 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to enable, pursuant to paragraph 1:
 - a its authorities to seek data from a service provider in its territory following a request under paragraph 1;
 - b a service provider in its territory to disclose the requested data to its authorities in response to a request under paragraph 2.a; and
 - c its authorities to provide the requested data to the requesting Party.
- 3 The request under paragraph 1 shall specify:
 - a the competent authority seeking the data and date on which the request was issued;
 - b a statement that the request is issued pursuant to this Protocol;
 - c the name and address of the service provider(s) in possession or control of the data sought;
 - d the offence(s) that is/are the subject of the criminal investigation or proceeding and a reference to its legal provisions and applicable penalties;
 - e sufficient facts to demonstrate that there is an emergency and how the data sought relate to it;
 - f a detailed description of the data sought;
 - g any special procedural instructions; and
 - h any other information that may assist in obtaining disclosure of the requested data.
- 4 The requested Party shall accept a request in electronic form. A Party may also accept a request transmitted orally and may require confirmation in electronic form. It may require appropriate levels of security and authentication before accepting the request.
- 5 A Party may, at the time of signature of this Protocol or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, declare that it requires requesting Parties, following the execution of the request, to submit the request and any supplemental information transmitted in support thereof, in a format and through such channel, which may include mutual assistance, as specified by the requested Party.
- 6 The requested Party shall inform the requesting Party of its determination on the request under paragraph 1 on a rapidly expedited basis and, if applicable, shall specify any conditions under which it would provide the data and any other forms of co-operation that may be available.
- 7 a If a requesting Party cannot comply with a condition imposed by the requested Party under paragraph 6, it shall promptly inform the requested Party. The requested Party shall then determine whether the information or material should nevertheless be provided. If the requesting Party accepts the condition, it shall be bound by it.

- b The requested Party that supplies information or material subject to such a condition may require the requesting Party to explain in relation to that condition the use made of such information or material.

Section 4 – Procedures pertaining to emergency mutual assistance

Article 10 – Emergency mutual assistance

- 1 Each Party may seek mutual assistance on a rapidly expedited basis where it is of the view that an emergency exists. A request under this article shall include, in addition to the other contents required, a description of the facts that demonstrate that there is an emergency and how the assistance sought relates to it.
- 2 A requested Party shall accept such a request in electronic form. It may require appropriate levels of security and authentication before accepting the request.
- 3 The requested Party may seek, on a rapidly expedited basis, supplemental information in order to evaluate the request. The requesting Party shall provide such supplemental information on a rapidly expedited basis.
- 4 Once satisfied that an emergency exists and the other requirements for mutual assistance have been satisfied, the requested Party shall respond to the request on a rapidly expedited basis.
- 5 Each Party shall ensure that a person from its central authority or other authorities responsible for responding to mutual assistance requests is available on a twenty-four hour, seven-day-a-week basis for the purpose of responding to a request under this article.
- 6 The central authority or other authorities responsible for mutual assistance of the requesting and requested Parties may mutually determine that the results of the execution of a request under this article, or an advance copy thereof, may be provided to the requesting Party through a channel other than that used for the request.
- 7 Where there is no mutual assistance treaty or arrangement on the basis of uniform or reciprocal legislation in force between the requesting and requested Parties, Article 27, paragraphs 2.b and 3 to 8, and Article 28, paragraphs 2 to 4, of the Convention shall apply to this article.
- 8 Where such a treaty or arrangement exists, this article shall be supplemented by the provisions of such treaty or arrangement unless the Parties concerned mutually determine to apply any or all of the provisions of the Convention referred to in paragraph 7 of this article, in lieu thereof.
- 9 Each Party may, at the time of signature of this Protocol or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, declare that requests may also be sent directly to its judicial authorities, or through the channels of the International Criminal Police Organization (INTERPOL) or to its 24/7 point of contact established under Article 35 of the Convention. In any such cases, a copy shall be sent at the same time to the central authority of the requested Party through the central authority of the requesting Party. Where a request is sent directly to a judicial authority of the requested Party and that authority is not competent to deal with the request, it shall refer the request to the competent national authority and inform the requesting Party directly that it has done so.

Section 5 – Procedures pertaining to international co-operation in the absence of applicable international agreements

Article 11 – Video conferencing

- 1 A requesting Party may request, and the requested Party may permit, testimony and statements to be taken from a witness or expert by video conference. The requesting Party and the requested Party shall consult in order to facilitate resolution of any issues that may arise with regard to the execution of the request, including, as applicable: which Party shall preside; the authorities and persons that shall be present; whether one or both Parties shall administer particular oaths, warnings or give instructions to the witness or expert; the manner of questioning the witness or expert; the manner in which the rights of the witness or expert shall be duly ensured; the treatment of claims of privilege or immunity; the treatment of objections to questions or responses; and whether one or both Parties shall provide translation, interpretation and transcription services.
- 2
 - a The central authorities of the requested and requesting Parties shall communicate directly with each other for the purposes of this article. A requested Party may accept a request in electronic form. It may require appropriate levels of security and authentication before accepting the request.
 - b The requested Party shall inform the requesting Party of the reasons for not executing or for delaying the execution of the request. Article 27, paragraph 8, of the Convention applies to this article. Without prejudice to any other condition a requested Party may impose in accordance with this article, Article 28, paragraphs 2 to 4, of the Convention apply to this article.
- 3 A requested Party providing assistance under this article shall endeavour to obtain the presence of the person whose testimony or statement is sought. Where appropriate the requested Party may, to the extent possible under its law, take the necessary measures to compel a witness or expert to appear in the requested Party at a set time and location.
- 4 The procedures relating to the conduct of the video conference specified by the requesting Party shall be followed, except where incompatible with the domestic law of the requested Party. In case of incompatibility, or to the extent that the procedure has not been specified by the requesting Party, the requested Party shall apply the procedure under its domestic law unless otherwise mutually determined by the requesting and requested Parties.
- 5 Without prejudice to any jurisdiction under the domestic law of the requesting Party, where in the course of the video conference, the witness or expert:
 - a makes an intentionally false statement when the requested Party has, in accordance with the domestic law of the requested Party, obliged such person to testify truthfully;
 - b refuses to testify when the requested Party has, in accordance with the domestic law of the requested Party, obliged such person to testify; or
 - c commits other misconduct that is prohibited by the domestic law of the requested Party in the course of such proceedings;

the person shall be sanctionable in the requested Party in the same manner as if such act had been committed in the course of its domestic proceedings.

- 6 a Unless otherwise mutually determined between the requesting Party and the requested Party, the requested Party shall bear all costs related to the execution of a request under this article, except:
 - i the fees of an expert witness;
 - ii the costs of translation, interpretation and transcription; and
 - iii costs of an extraordinary nature.
 - b If the execution of a request would impose costs of an extraordinary nature, the requesting Party and the requested Party shall consult each other in order to determine the conditions under which the request may be executed.
- 7 Where mutually agreed upon by the requesting Party and the requested Party:
 - a the provisions of this article may be applied for the purposes of carrying out audio conferences;
 - b video conferencing technology may be used for purposes, or for hearings, other than those described in paragraph 1, including for the purposes of identifying persons or objects.
- 8 Where a requested Party chooses to permit the hearing of a suspect or accused person, it may require particular conditions and safeguards with respect to the taking of testimony or a statement from, or providing notifications or applying procedural measures to, such person.

Article 12 – Joint investigation teams and joint investigations

- 1 By mutual agreement, the competent authorities of two or more Parties may establish and operate a joint investigation team in their territories to facilitate criminal investigations or proceedings, where enhanced coordination is deemed to be of particular utility. The competent authorities shall be determined by the respective Parties concerned.
- 2 The procedures and conditions governing the operation of joint investigation teams, such as their specific purposes; composition; functions; duration and any extension periods; location; organisation; terms of gathering, transmitting and using information or evidence; terms of confidentiality; and terms for the involvement of the participating authorities of a Party in investigative activities taking place in another Party's territory, shall be as agreed between those competent authorities.
- 3 A Party may declare at the time of signature of this Protocol or when depositing its instrument of ratification, acceptance, or approval that its central authority must be a signatory to or otherwise concur in the agreement establishing the team.
- 4 Those competent and participating authorities shall communicate directly, except that Parties may mutually determine other appropriate channels of communication where exceptional circumstances require more central coordination.
- 5 Where investigative measures need to be taken in the territory of one of the Parties concerned, participating authorities from that Party may request their own authorities to take those measures without the other Parties having to submit a request for mutual assistance. Those measures shall be carried out by that Party's authorities in its territory under the conditions that apply under domestic law in a national investigation.

- 6 Use of information or evidence provided by the participating authorities of one Party to participating authorities of other Parties concerned may be refused or restricted in the manner set forth in the agreement described in paragraphs 1 and 2. If that agreement does not set forth terms for refusing or restricting use, the Parties may use the information or evidence provided:
- a for the purposes for which the agreement has been entered into;
 - b for detecting, investigating and prosecuting criminal offences other than those for which the agreement was entered into, subject to the prior consent of the authorities providing the information or evidence. However, consent shall not be required where fundamental legal principles of the Party using the information or evidence require that it disclose the information or evidence to protect the rights of an accused person in criminal proceedings. In that case, those authorities shall notify the authorities that provided the information or evidence without undue delay; or
 - c to prevent an emergency. In that case, the participating authorities that received the information or evidence shall notify without undue delay the participating authorities that provided the information or evidence, unless mutually determined otherwise.
- 7 In the absence of an agreement described in paragraphs 1 and 2, joint investigations may be undertaken under mutually agreed terms on a case-by-case basis. This paragraph applies whether or not there is a mutual assistance treaty or arrangement on the basis of uniform or reciprocal legislation in force between the Parties concerned.

Chapter III – Conditions and safeguards

Article 13 – Conditions and safeguards

In accordance with Article 15 of the Convention, each Party shall ensure that the establishment, implementation and application of the powers and procedures provided for in this Protocol are subject to conditions and safeguards provided for under its domestic law, which shall provide for the adequate protection of human rights and liberties.

Article 14 – Protection of personal data

- 1 Scope
- a Except as otherwise provided in paragraphs 1.b and c, each Party shall process the personal data that it receives under this Protocol in accordance with paragraphs 2 to 15 of this article.
 - b If, at the time of receipt of personal data under this Protocol, both the transferring Party and the receiving Party are mutually bound by an international agreement establishing a comprehensive framework between those Parties for the protection of personal data, which is applicable to the transfer of personal data for the purpose of the prevention, detection, investigation and prosecution of criminal offences, and which provides that the processing of personal data under that agreement complies with the requirements of the data protection legislation of the Parties concerned, the terms of such agreement shall apply, for the measures falling within the scope of such agreement, to personal data received under this Protocol in lieu of paragraphs 2 to 15, unless otherwise agreed between the Parties concerned.

- c If the transferring Party and the receiving Party are not mutually bound under an agreement described in paragraph 1.b, they may mutually determine that the transfer of personal data under this Protocol may take place on the basis of other agreements or arrangements between the Parties concerned in lieu of paragraphs 2 to 15.
- d Each Party shall consider that the processing of personal data pursuant to paragraphs 1.a and 1.b meets the requirements of its personal data protection legal framework for international transfers of personal data, and no further authorisation for transfer shall be required under that legal framework. A Party may only refuse or prevent data transfers to another Party under this Protocol for reasons of data protection under the conditions set out in paragraph 15 when paragraph 1.a applies; or under the terms of an agreement or arrangement referred to in paragraphs 1.b or c, when one of those paragraphs applies.
- e Nothing in this article shall prevent a Party from applying stronger safeguards to the processing by its own authorities of personal data received under this Protocol.

2 Purpose and use

- a The Party that has received personal data shall process them for the purposes described in Article 2. It shall not further process the personal data for an incompatible purpose, and it shall not further process the data when this is not permitted under its domestic legal framework. This article shall not prejudice the ability of the transferring Party to impose additional conditions pursuant to this Protocol in a specific case, however, such conditions shall not include generic data protection conditions.
- b The receiving Party shall ensure under its domestic legal framework that personal data sought and processed are relevant to and not excessive in relation to the purposes of such processing.

3 Quality and integrity

Each Party shall take reasonable steps to ensure that personal data are maintained with such accuracy and completeness and are as up to date as is necessary and appropriate for the lawful processing of the personal data, having regard to the purposes for which they are processed.

4 Sensitive data

Processing by a Party of personal data revealing racial or ethnic origin, political opinions or religious or other beliefs, or trade union membership; genetic data; biometric data considered sensitive in view of the risks involved; or personal data concerning health or sexual life; shall only take place under appropriate safeguards to guard against the risk of unwarranted prejudicial impact from the use of such data, in particular against unlawful discrimination.

5 Retention periods

Each Party shall retain the personal data only for as long as necessary and appropriate in view of the purposes of processing the data pursuant to paragraph 2. In order to meet this obligation, it shall provide in its domestic legal framework for specific retention periods or periodic review of the need for further retention of the data.

6 Automated decisions

Decisions producing a significant adverse effect concerning the relevant interests of the individual to whom the personal data relate may not be based solely on automated processing of personal data, unless authorised under domestic law and with appropriate safeguards that include the possibility to obtain human intervention.

7 Data security and security incidents

- a Each Party shall ensure that it has in place appropriate technological, physical and organisational measures for the protection of personal data, in particular against loss or accidental or unauthorised access, disclosure, alteration or destruction (“security incident”).
- b Upon discovery of a security incident in which there is a significant risk of physical or nonphysical harm to individuals or to the other Party, the receiving Party shall promptly assess the likelihood and scale thereof and shall promptly take appropriate action to mitigate such harm. Such action shall include notification to the transferring authority or, for purposes of Chapter II, section 2, the authority or authorities designated pursuant to paragraph 7.c. However, notification may include appropriate restrictions as to the further transmission of the notification; it may be delayed or omitted when such notification may endanger national security, or delayed when such notification may endanger measures to protect public safety. Such action shall also include notification to the individual concerned, unless the Party has taken appropriate measures so that there is no longer a significant risk. Notification to the individual may be delayed or omitted under the conditions set out in paragraph 12.a.i. The notified Party may request consultation and additional information concerning the incident and the response thereto.
- c Each Party shall, at the time of signature of this Protocol or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, communicate to the Secretary General of the Council of Europe the authority or authorities to be notified under paragraph 7.b for the purposes of Chapter II, section 2; the information provided may subsequently be modified.

8 Maintaining records

Each Party shall maintain records or have other appropriate means to demonstrate how an individual’s personal data are accessed, used and disclosed in a specific case.

9 Onward sharing within a Party

- a When an authority of a Party provides personal data received initially under this Protocol to another authority of that Party, that other authority shall process it in accordance with this article, subject to paragraph 9.b.
- b Notwithstanding paragraph 9.a, a Party that has made a reservation under Article 17 may provide personal data it has received to its constituent States or similar territorial entities provided the Party has in place measures in order that the receiving authorities continue to effectively protect the data by providing for a level of protection of the data comparable to that afforded by this article.

- c In case of indications of improper implementation of this paragraph, the transferring Party may request consultation and relevant information about those indications.

10 Onward transfer to another State or international organisation

- a The receiving Party may transfer the personal data to another State or international organisation only with the prior authorisation of the transferring authority or, for purposes of Chapter II, section 2, the authority or authorities designated pursuant to paragraph 10.b.
- b Each Party shall, at the time of signature of this Protocol or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, communicate to the Secretary General of the Council of Europe the authority or authorities to provide authorisation for purposes of Chapter II, section 2; the information provided may subsequently be modified.

11 Transparency and notice

- a Each Party shall provide notice through the publication of general notices, or through personal notice to the individual whose personal data have been collected, with regard to:
 - i the legal basis for and the purpose(s) of processing;
 - ii any retention or review periods pursuant to paragraph 5, as applicable;
 - iii recipients or categories of recipients to whom such data are disclosed; and
 - iv access, rectification and redress available.
- b A Party may subject any personal notice requirement to reasonable restrictions under its domestic legal framework pursuant to the conditions set forth in paragraph 12.a.i.
- c Where the transferring Party's domestic legal framework requires giving personal notice to the individual whose data have been provided to another Party, the transferring Party shall take measures so that the other Party is informed at the time of transfer regarding this requirement and appropriate contact information. The personal notice shall not be given if the other Party has requested that the provision of the data be kept confidential, where the conditions for restrictions as set out in paragraph 12.a.i apply. Once these restrictions no longer apply and the personal notice can be provided, the other Party shall take measures so that the transferring Party is informed. If it has not yet been informed, the transferring Party is entitled to make requests to the receiving Party which will inform the transferring Party whether to maintain the restriction.

12 Access and rectification

- a Each Party shall ensure that any individual, whose personal data have been received under this Protocol is entitled to seek and obtain, in accordance with processes established in its domestic legal framework and without undue delay:
 - i a written or electronic copy of the documentation kept on that individual containing the individual's personal data and available information indicating the legal basis for and purposes of the processing, retention periods and recipients or categories of

recipients of the data (“access”), as well as information regarding available options for redress; provided that access in a particular case may be subject to the application of proportionate restrictions permitted under its domestic legal framework, needed, at the time of adjudication, to protect the rights and freedoms of others or important objectives of general public interest and that give due regard to the legitimate interests of the individual concerned;

ii rectification when the individual’s personal data are inaccurate or have been improperly processed; rectification shall include – as appropriate and reasonable considering the grounds for rectification and the particular context of processing – correction, supplementation, erasure or anonymisation, restriction of processing, or blocking.

b If access or rectification is denied or restricted, the Party shall provide to the individual, in written form which may be provided electronically, without undue delay, a response informing that individual of the denial or restriction. It shall provide the grounds for such denial or restriction and provide information about available options for redress. Any expense incurred in obtaining access should be limited to what is reasonable and not excessive.

13 Judicial and non-judicial remedies

Each Party shall have in place effective judicial and non-judicial remedies to provide redress for violations of this article.

14 Oversight

Each Party shall have in place one or more public authorities that exercise, alone or cumulatively, independent and effective oversight functions and powers with respect to the measures set forth in this article. The functions and powers of these authorities acting alone or cumulatively shall include investigation powers, the power to act upon complaints and the ability to take corrective action.

15 Consultation and suspension

A Party may suspend the transfer of personal data to another Party if it has substantial evidence that the other Party is in systematic or material breach of the terms of this article or that a material breach is imminent. It shall not suspend transfers without reasonable notice, and not until after the Parties concerned have engaged in a reasonable period of consultation without reaching a resolution. However, a Party may provisionally suspend transfers in the event of a systematic or material breach that poses a significant and imminent risk to the life or safety of, or substantial reputational or monetary harm to, a natural person, in which case it shall notify and commence consultations with the other Party immediately thereafter. If the consultation has not led to a resolution, the other Party may reciprocally suspend transfers if it has substantial evidence that suspension by the suspending Party was contrary to the terms of this paragraph. The suspending Party shall lift the suspension as soon as the breach justifying the suspension has been remedied; any reciprocal suspension shall be lifted at that time. Any personal data transferred prior to suspension shall continue to be treated in accordance with this Protocol.

Chapter IV – Final provisions

Article 15 – Effects of this Protocol

- 1
 - a Article 39, paragraph 2, of the Convention shall apply to this Protocol.
 - b With respect to Parties that are members of the European Union, those Parties may, in their mutual relations, apply European Union law governing the matters dealt with in this Protocol.
 - c Paragraph 1.b does not affect the full application of this Protocol between Parties that are members of the European Union and other Parties.
- 2 Article 39, paragraph 3, of the Convention shall apply to this Protocol.

Article 16 – Signature and entry into force

- 1 This Protocol shall be open for signature by Parties to the Convention, which may express their consent to be bound by either:
 - a signature without reservation as to ratification, acceptance or approval; or
 - b signature subject to ratification, acceptance or approval, followed by ratification, acceptance or approval.
- 2 Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.
- 3 This Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which five Parties to the Convention have expressed their consent to be bound by this Protocol, in accordance with the provisions of paragraphs 1 and 2 of this article.
- 4 In respect of any Party to the Convention which subsequently expresses its consent to be bound by this Protocol, this Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which the Party has expressed its consent to be bound by this Protocol, in accordance with the provisions of paragraphs 1 and 2 of this article.

Article 17 – Federal clause

- 1 A federal State may reserve the right to assume obligations under this Protocol consistent with its fundamental principles governing the relationship between its central government and constituent States or other similar territorial entities, provided that:
 - a this Protocol shall apply to the central government of the federal State;
 - b such a reservation shall not affect obligations to provide for the co-operation sought by other Parties in accordance with the provisions of Chapter II; and
 - c the provisions of Article 13 shall apply to the federal State's constituent States or other similar territorial entities.
- 2 Another Party may prevent authorities, providers or entities in its territory from co-operating in response to a request or order submitted directly by the constituent State or other similar territorial entity of a federal State that has made a reservation under paragraph 1, unless that federal State notifies the Secretary General of the Council of Europe that a constituent State or other similar territorial entity applies the obligations of this Protocol applicable to that federal State. The Secretary General of the Council of Europe shall set up and keep updated a register of such notifications.

- 3 Another Party shall not prevent authorities, providers, or entities in its territory from co-operating with a constituent State or other similar territorial entity on the grounds of a reservation under paragraph 1, if an order or request has been submitted via the central government or a joint investigation team agreement under Article 12 is entered into with the participation of the central government. In such situations, the central government shall provide for the fulfilment of the applicable obligations of this Protocol, provided that, with respect to the protection of personal data provided to constituent States or similar territorial entities, only the terms of Article 14, paragraph 9, or, where applicable, the terms of an agreement or arrangement described in Article 14, paragraphs 1.b or 1.c, shall apply.
- 4 With regard to the provisions of this Protocol, the application of which comes under the jurisdiction of constituent States or other similar territorial entities that are not obliged by the constitutional system of the federation to take legislative measures, the central government shall inform the competent authorities of such States of the said provisions with its favourable opinion, encouraging them to take appropriate action to give them effect.

Article 18 – Territorial application

- 1 This Protocol shall apply to the territory or territories specified in a declaration made by a Party under Article 38, paragraphs 1 or 2, of the Convention to the extent that such declaration has not been withdrawn under Article 38, paragraph 3.
- 2 A Party may, at the time of signature of this Protocol or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, declare that this Protocol shall not apply to one or more territories specified in the Party's declaration under Article 38, paragraphs 1 and/or 2, of the Convention.
- 3 A declaration under paragraph 2 of this article may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 19 – Reservations and declarations

- 1 By a written notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe, any Party to the Convention may, at the time of signature of this Protocol or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, declare that it avails itself of the reservation(s) provided for in Article 7, paragraphs 9.a and 9.b, Article 8, paragraph 13, and Article 17 of this Protocol. No other reservations may be made.
- 2 By a written notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe, any Party to the Convention may, at the time of signature of this Protocol or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, make the declaration(s) identified in Article 7, paragraphs 2.b and 8; Article 8, paragraph 11; Article 9, paragraphs 1.b and 5; Article 10, paragraph 9; Article 12, paragraph 3; and Article 18, paragraph 2, of this Protocol.
- 3 By a written notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe, any Party to the Convention shall make any declaration(s), notifications or communications identified in Article 7, paragraphs 5.a and 5.e; Article 8, paragraphs 4, 10.a and 10.b; Article 14, paragraphs 7.c and 10.b; and Article 17, paragraph 2, of this Protocol according to the terms specified therein.

Article 20 – Status and withdrawal of reservations

- 1 A Party that has made a reservation in accordance with Article 19, paragraph 1, shall withdraw such reservation, in whole or in part, as soon as circumstances so permit. Such withdrawal shall take effect on the date of receipt of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. If the notification states that the withdrawal of a reservation is to take effect on a date specified therein, and such date is later than the date on which the notification is received by the Secretary General, the withdrawal shall take effect on this later date.
- 2 The Secretary General of the Council of Europe may periodically enquire of Parties that have made one or more reservations in accordance with Article 19, paragraph 1, as to the prospects for withdrawing such reservation(s).

Article 21 – Amendments

- 1 Amendments to this Protocol may be proposed by any Party to this Protocol and shall be communicated by the Secretary General of the Council of Europe, to the member States of the Council of Europe and to the Parties and signatories to the Convention as well as to any State which has been invited to accede to the Convention.
- 2 Any amendment proposed by a Party shall be communicated to the European Committee on Crime Problems (CDPC), which shall submit to the Committee of Ministers its opinion on that proposed amendment.
- 3 The Committee of Ministers shall consider the proposed amendment and the opinion submitted by the CDPC and, following consultation with the Parties to the Convention, may adopt the amendment.
- 4 The text of any amendment adopted by the Committee of Ministers in accordance with paragraph 3 shall be forwarded to the Parties to this Protocol for acceptance.
- 5 Any amendment adopted in accordance with paragraph 3 shall come into force on the thirtieth day after all Parties to this Protocol have informed the Secretary General of their acceptance thereof.

Article 22 – Settlement of disputes

Article 45 of the Convention shall apply to this Protocol.

Article 23 – Consultations of the Parties and assessment of implementation

- 1 Article 46 of the Convention shall apply to this Protocol.
- 2 Parties shall periodically assess the effective use and implementation of the provisions of this Protocol. Article 2 of the Cybercrime Convention Committee Rules of Procedure as revised on 16 October 2020 shall apply *mutatis mutandis*. The Parties shall initially review and may modify by consensus the procedures of that article as they apply to this Protocol five years after the entry into force of this Protocol.
- 3 The review of Article 14 shall commence once ten Parties to the Convention have expressed their consent to be bound by this Protocol.

Article 24 – Denunciation

- 1 Any Party may, at any time, denounce this Protocol by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

- 2 Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.
- 3 Denunciation of the Convention by a Party to this Protocol constitutes denunciation of this Protocol.
- 4 Information or evidence transferred prior to the effective date of denunciation shall continue to be treated in accordance with this Protocol.

Article 25 – Notification

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe, the Parties and signatories to the Convention, and any State which has been invited to accede to the Convention of:

- a any signature;
- b the deposit of any instrument of ratification, acceptance or approval;
- c any date of entry into force of this Protocol in accordance with Article 16, paragraphs 3 and 4;
- d any declarations or reservations made in accordance with Article 19 or withdrawal of reservations made in accordance with Article 20;
- e any other act, notification or communication relating to this Protocol.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Protocol.

Done at Strasbourg on the 12th day of May 2022, in English and in French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe, to the Parties and Signatories to the Convention, and to any State which has been invited to accede to the Convention.

Drugi dodatni protokol
uz Konvenciju o visokotehnološkom kriminalu
o pojačanoj saradnji i otkrivanju elektronskih dokaza

Preambula

Države članice Saveta Evrope i druge države potpisnice Konvencije o visokotehnološkom kriminalu (ETS br. 185; u daljem tekstu: Konvencija), koja je otvorena za potpisivanje u Budimpešti 23. novembra 2001, potpisnice ovog protokola,

Imajući na umu domet i uticaj Konvencije u svim regionima sveta;

Podsećajući da je Konvencija već dopunjena Dodatnim protokolom o inkriminaciji radnji rasističke i ksenofobične prirode učinjenih preko računarskih sistema (ETS br. 189), koji je otvoren za potpisivanje u Strazburu 23. januara 2003. (u daljem tekstu: Prvi Dodatni protokol), među stranama ugovornicama tog protokola,

Uzimajući u obzir postojeće ugovore Saveta Evrope o saradnji u krivičnim stvarima, kao i druge sporazume i ugovore o saradnji u krivičnim stvarima među državama ugovornicama Konvencije;

Imajući takođe na umu Konvenciju o zaštiti lica u odnosu na automatsku obradu ličnih podataka (ETS br. 108), izmenjenu i dopunjenu Protokolom ETS br. 223, koja je otvorena za potpisivanje u Strazburu 10. oktobra 2018. i kojoj svaka država može biti pozvana da pristupi;

Uočavajući sve veće korišćenje informacione i komunikacione tehnologije, uključujući internet usluge, kao i sve izraženiji visokotehnološki kriminal, koji predstavlja pretnju demokratiji i vladavini prava, i koji mnoge države takođe smatraju pretnjom ljudskim pravima;

Uočavajući takođe sve veći broj žrtava visokotehnološkog kriminala i važnost ostvarivanja pravde za te žrtve;

Podsećajući da vlade snose odgovornost da zaštite društvo i pojedinca od kriminala ne samo oflajn nego i onlajn, između ostalog i kroz delotvornu krivičnopravnu istragu i gonjenje;

Svesne da se dokazi krivičnih dela sve više čuvaju u elektronskom obliku na računarskim sistemima u stranim ili nepoznatim jurisdikcijama ili u više jurisdikcija istovremeno, i uverene da su potrebne dodatne mere kako bi se zakonito pribavljali takvi dokazi da bi se omogućio delotvoran krivičnopravni odgovor i da bi se podržala vladavina prava;

Uočavajući da postoji potreba za pojačanom i efikasnijom saradnjom između država i privatnog sektora i da je u tom kontekstu neophodna veća jasnoća ili pravna sigurnost za pružaoce usluga i druge subjekte u pogledu okolnosti u kojima oni mogu odgovoriti na neposredne zahteve krivičnopravnih organa u drugim stranama ugovornicama da im otkriju elektronske podatke;

Težeći, stoga, daljem jačanju saradnje u pogledu visokotehnološkog kriminala i prikupljanja dokaza u elektronskom obliku za svako krivično delo u cilju vođenja konkretnih krivičnopravnih istraga ili postupaka pomoću dodatnih alata koje omogućuju delotvornija uzajamna pomoć i drugi oblici saradnje među nadležnim organima; saradnja u vanrednim situacijama, kao i neposredna saradnja između nadležnih organa i pružalaca usluga i drugih subjekata koji poseduju ili kontrolišu relevantne informacije;

Uverene da delotvornoj prekograničnoj saradnji u krivičnopravne svrhe, uključujući saradnju između javnog i privatnog sektora, doprinose delotvorni uslovi i mehanizmi zaštite ljudskih prava i osnovnih sloboda;

Uočavajući da se prikupljanje elektronskih dokaza za potrebe krivičnopravnih istraga često odnosi na lične podatke i zahtev mnogih strana ugovornica da se zaštite privatnost i lični podaci kako bi te strane ugovornice ispunile svoje ustavne i međunarodne obaveze; i

Svesne potrebe da se osigura da delotvorne krivičnopravne mere u vezi sa visokotehnoškim kriminalom i prikupljanjem dokaza u elektronskom obliku podležu uslovima i ograničenjima koji obezbeđuju dodatnu zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, uključujući prava koja proističu iz obaveza koje su države preuzele na osnovu važećih međunarodnopravnih instrumenata zaštite ljudskih prava, kao što su Konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda Saveta Evrope, iz 1950, Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima Ujedinjenih nacija, iz 1966. godine, Afrička povelja o ljudskim i narodnim pravima, iz 1986, Američka konvencija o ljudskim pravima, iz 1969. i drugi međunarodni ugovori za zaštitu ljudskih prava;

Dogovorile su se o sledećem:

Glava I: Opšte odredbe

Član 1. Svrha

Svrha ovog protokola jeste da dopuni:

- a) Konvenciju, čije su potpisnice države ugovornice ovog protokola; i
- b) Prvi dodatni protokol među stranama ugovornicama ovog protokola koje su istovremeno i potpisnice Prvog protokola.

Član 2. Polje primene

1. Osim ako u ovom tekstu nije drugačije utvrđeno, mere opisane u ovom protokolu primenjuju se:
 - a) Među stranama ugovornicama Konvencije koje su potpisnice ovog protokola, na konkretne krivične istrage ili postupke koji se odnose na krivična dela u vezi s računarskim sistemima i podacima, i na prikupljanje dokaza o krivičnim delima u elektronskom obliku; i
 - b) Među stranama ugovornicama Prvog dodatnog protokola koje su potpisnice ovog protokola, na konkretne krivične istrage ili postupke koji se odnose na krivična dela utvrđena u skladu sa Prvim protokolom.
2. Strana ugovornica donosi zakonodavne i druge mere koje su potrebne da izvrši obaveze utvrđene ovim protokolom.

Član 3. Definicije

1. Definicije utvrđene u članovima 1. i 18, stav 3. Konvencije primenjuju se i u ovom protokolu.
2. U smislu ovog protokola, primenjuju se sledeće dodatne definicije:
 - a) „Centralni organ” – označava organ ili organe određene na osnovu ugovora o uzajamnoj pomoći ili sporazuma na osnovu jednoobraznog ili recipročnog zakonodavstva na snazi među stranama ugovornicama o kojima je reč ili, ako takvog organa nema, organ ili organe koje imenuje strana ugovornica u skladu sa članom 27. stav 2a) Konvencije;

- b) „Nadležni organ” – označava sudski, upravni ili drugi organ zadužen za sprovođenje zakona koji je na osnovu unutrašnjeg prava ovlašćen da naredi, ovlasti ili sprovede izvršenje mera prema ovom protokolu za svrhu prikupljanja ili predočavanja dokaza u odnosu na konkretne krivičnopravne istrage ili postupke;
- c) „Vanredna situacija” – označava situaciju u kojoj postoji znatna i neposredna opasnost po život ili bezbednost bilo kog fizičkog lica;
- d) „Lični podaci” – označava informacije koje se odnose na identifikovano fizičko lice ili fizičko lice koje se može identifikovati;
- e) „Strana koja prenosi podatke” – označava stranu koja prenosi podatke u odgovor na zahtev ili kao deo zajedničkog istražnog tima, ili u smislu Glave II, Odeljak 2. ovog protokola, strana na čijoj je teritoriji smešten pružalac usluge ili pravno lice koje pruža uslugu registracije imena domena.

Član 4. Jezik

1. Zahtevi, nalozi i prateće informacije dostavljaju se strani ugovornici na jeziku koji je prihvatljiv za stranu kojoj su upućeni ili strani ugovornici koja je obaveštena u skladu sa članom 7. stav 5. ili se uz njih prilaže prevod na takav jezik.
2. Nalozi prema članu 7. i zahtevi prema članu 6., kao i sve prateće informacije, treba da budu:
 - a) dostavljeni na jeziku druge strane ugovornice u kojoj pružalac usluge ili pravno lice prihvata uporedivi domaći postupak;
 - b) dostavljeni na drugom jeziku koji je prihvatljiv za pružaoca usluga ili pravno lice; ili
 - c) praćeni prevodom na jedan od jezika iz stava 2. tač. a) ili b). ovog člana

1.2 Glava II: Mere za pojačanu saradnju

Odeljak 1. – Opšta načela koja se primenjuju na Glavu II

Član 5. Opšta načela koja se primenjuju na Glavu II

1. Strane ugovornice sarađuju u najširem mogućem obimu u skladu sa odredbama ove glave.
2. Odeljak 2. ove glave sastoji se od članova 6. i 7. U njemu se utvrđuju postupci za jačanje neposredne saradnje sa pružaocima usluga i subjektima na teritoriji druge strane ugovornice. Odeljak 2. primenjuje se bez obzira da li postoji važeći ugovor ili sporazum o uzajamnoj pomoći na osnovu jednoobraznog ili recipročnog prava među stranama ugovornicama o kojima je reč.
3. Odeljak 3. ove glave sastoji se od članova 8. i 9. U njemu su utvrđeni postupci za jačanje međunarodne saradnje između organa nadležnih za otkrivanje sačuvanih računarskih podataka. Odeljak 3. primenjuje se bez obzira da li postoji važeći ugovor ili sporazum o uzajamnoj pomoći na osnovu jednoobraznog ili recipročnog prava između strane molilje i zamoljene strane.
4. Odeljak 4. ove glave sastoji se od člana 10. Njime se utvrđuju postupci koji se primenjuju u slučaju hitne uzajamne pomoći. Odeljak 4. primenjuje se bez obzira da li postoji važeći ugovor ili sporazum o uzajamnoj pomoći na osnovu jednoobraznog ili recipročnog prava između strane molilje i zamoljene strane.

5. Odeljak 5. ove glave sastoji se od članova 11. i 12. Odeljak 5. primenjuje se onda kada ne postoji važeći ugovor ili sporazum o uzajamnoj pomoći na osnovu jednoobraznog ili recipročnog prava između strane molilje i zamoljene strane. Odredbe odeljka 5. ne primenjuju se onda kada takav ugovor ili sporazum postoji, osim u okolnostima utvrđenim u članu 12. stav 7. Međutim, strane ugovornice o kojima je reč mogu uzajamno odlučiti da primenjuju odredbe Odeljka 5. umesto tog ugovora ili sporazuma, ako taj ugovor ili sporazum to ne zabranjuju.
6. Ako je, u skladu sa odredbama ovog protokola, zamoljenoj strani dozvoljeno da saradnju uslovi postojanjem dvostruke kažnjivosti, taj uslov se smatra ispunjenim, bez obzira da li zakoni zamoljene strane to krivično delo svrstavaju u istu kategoriju krivičnih dela ili ga označavaju istim izrazima kojima ga označava strana molilja, ako je ponašanje koje čini osnov krivičnog dela za koje se traži uzajamna pomoć označeno kao krivično delo i po njenim zakonima.
7. Odredbe ove glave ne ograničavaju saradnju između strana ugovornica, niti između strana ugovornica i pružalaca usluga ili drugih subjekata, kroz druge primenljive sporazume, aranžmane, praksu ili delovanje unutrašnjeg prava.

Odeljak 2. – Postupci za jačanje neposredne saradnje sa pružaocima usluga i subjektima u drugim stranama ugovornicama

Član 6. – Zahtev za informacije o registraciji naziva domena

1. Strana ugovornica donosi zakonodavne i druge mere koje su potrebne da ovlasti svoje nadležne organe da, u svrhu specifičnih krivičnopravnih istraga ili postupaka, podnesu zahtev da subjekt koji pruža usluge registracije naziva domena na teritoriji druge strane ugovornice dostavi informacije koje taj subjekt poseduje ili kontroliše kako bi se identifikovalo ili kontaktiralo lice na koje je domen registrovan (registrant naziva domena).
2. Strana ugovornica donosi zakonodavne i druge mere koje su potrebne da dozvoli subjektu na svojoj teritoriji da otkrije takve informacije u odgovor na zahtev iz stava 1, koje podležu razumnim uslovima utvrđenim unutrašnjim pravom.
3. Zahtev iz stava 1. treba da sadrži:
 - a) datum izdavanja, kao i identitet i podatke za kontakt nadležnog organa koji podnosi zahtev;
 - b) naziv domena o kome se traže informacije i podroban spisak traženih informacija, uključujući posebne elemente podataka;
 - c) izjavu da se zahtev podnosi u skladu sa ovim protokolom, da su te informacije potrebne zbog važnosti za određenu krivičnu istragu ili postupak i da će se te informacije koristiti samo za tu određenu krivičnu istragu ili postupak; i
 - d) rok i način otkrivanja informacija i druga posebna procesna uputstva.
4. Ako je to prihvatljivo subjektu, strana ugovornica može dostaviti zahtev iz stava 1. ovog člana u elektronskom obliku. Može se zahtevati odgovarajući nivo bezbednosti i potvrđivanja autentičnosti.
5. Ako subjekt iz stava 1. ovog člana ne saraduje, strana molilja može zahtevati da taj subjekt navede razlog zbog koga ne otkriva tražene informacije. Strana

molilja može tražiti konsultacije sa stranom u kojoj se subjekt nalazi da bi se utvrdilo koje su mere na raspolaganju za pribavljanje tih informacija.

6. Strana ugovornica, prilikom potpisivanja ili prilikom deponovanja instrumenata o potvrđivanju, prihvatanju ili odobravanju, ili u bilo kom drugom trenutku, dostavlja Generalnom sekretaru Saveta Evrope naziv organa koji je određen za vođenje konsultacija iz stava 5. ovog člana.
7. Generalni sekretar Saveta Evrope uspostavlja Registar nadležnih organa, koje odrede strane ugovornice saglasno stavu 6. ovog člana i stara se o njegovoj ažurnosti. Strana ugovornica se stara da podaci koje je dostavila za Registar nadležnih organa uvek budu tačni.

Član 7. Otkrivanje podataka o pretplatniku

1. Strana ugovornica donosi zakonodavne i druge mere koje su potrebne da ovlasti svoje nadležne organe da izdaju nalog koji se dostavlja neposredno pružaocu usluga na teritoriji druge strane ugovornice da otkrije određene sačuvane podatke o pretplatniku koje poseduje ili kontroliše onda kada su ti podaci neophodni za određene krivičnopravne istrage ili postupke strane ugovornice koja je izdala nalog.
2.
 - a) Strana ugovornica donosi zakonodavne i druge mere koje su potrebne da pružalac usluga na njenoj teritoriji otkrije podatke o pretplatniku u odgovor na nalog iz stava 1. ovog člana;
 - b) Prilikom potpisivanja ili deponovanja instrumenata o potvrđivanju, prihvatanju ili odobravanju strana ugovornica može – u odnosu na naloge izdate pružaocima usluga na njenoj teritoriji – da sačini sledeću izjavu: „Nalog iz člana 7. stav 1. Protokola mora izdati tužilac ili drugi sudski organ ili taj nalog mora biti izdat pod njegovim nadzorom ili pod nekim drugim nezavisnim nadzorom”.
3. Nalog iz stava 1. ovog člana treba da sadrži:
 - a) naziv organa koji izdaje nalog i datum izdavanja naloga;
 - b) izjavu da se nalog izdaje u skladu sa ovim protokolom;
 - c) naziv i adresu pružaoca usluga kome se nalog dostavlja;
 - d) krivično delo koje je predmet krivične istrage ili postupka;
 - e) naziv organa koji zahteva određene podatke o pretplatniku ako to nije organ koji izdaje nalog; i
 - f) podroban opis traženih podataka o pretplatniku.
4. Uz nalog iz stava 1. ovog člana dostavljaju se sledeće dopunske informacije:
 - a) unutrašnji pravni osnov za ovlašćenje organa da izda nalog;
 - b) zakonske odredbe i zaprećene kazne za delo koje je predmet istrage ili krivičnog postupka;
 - c) podaci za kontakt organa kome pružalac usluge treba da dostavi podatke o pretplatniku i od koga može da traži dodatne informacije ili da mu na neki drugi način odgovori;
 - d) rok i način dostavljanja podataka o pretplatniku;
 - e) informacije o tome da li je već tražena zaštita tih podataka, uključujući datum zaštite i svaki primenljivi referentni broj;

- f) sva posebna procesna uputstva;
 - g) ako je to primenljivo, izjavu o tome da je u skladu sa stavom 5. ovog člana upućeno istovremeno obaveštenje; i
 - h) sve druge informacije koje mogu biti od pomoći za otkrivanje podataka o pretplatniku.
- 5.
- a) Strana ugovornica može, u vreme potpisivanja ili deponovanja instrumenata o potvrđivanju, prihvatanju ili odobravanju, i u svakom drugom trenutku, da obavesti Generalnog sekretara Saveta Evrope da zahteva da u isto vreme kada je izdat nalog iz stava 1. ovog člana pružaocu usluga na teritoriji strane ugovornice od koje traži podatke, bude obaveštena o tom nalogu, u svakom pojedinačnom slučaju ili u utvrđenim okolnostima, kao i da dobije dopunske informacije i sažetak činjenica koje se odnose na predmetnu istragu ili postupak;
 - b) Bez obzira na to da li strana ugovornica zahteva da bude obaveštena, shodno stavu 5. tačka a) ovog člana, ona može zahtevati od pružaoca usluga da se, pre nego što otkrije podatke, konsultuje sa njenim organima u utvrđenim okolnostima;
 - c) Organi koji su obavešteni saglasno stavu 5. tačka a) ili konsultovani saglasno stavu 5. tačka b) ovog člana mogu, bez odlaganja, izdati uputstvo pružaocu usluga da ne otkrije podatke o pretplatniku:
 - i. ako otkrivanje podataka može ugroziti krivične istrage ili postupke u toj strani ugovornici; ili
 - ii. ako mogu da se primene uslovi ili osnovi za odbijanje prema članu 25. stav 4. i članu 27. stav 4. Konvencije ukoliko su podaci o pretplatniku traženi preko uzajamne pomoći.
 - d) Organi obavešteni saglasno stavu 5. tačka a) ovog člana ili konsultovani saglasno stavu 5. tačka b) ovog člana:
 - i. mogu zahtevati dodatne informacije od organa iz stava 4. tačka c) u svrhu primene stava 5. tačka c) ovog člana, a te informacije ne mogu otkriti pružaocu usluga bez saglasnosti tog organa.
 - ii. bez odlaganja obaveštavaju organ iz stava 4. tačka c) ovog člana ako je pružaocu usluga izdato uputstvo da ne otkrije podatke o pretplatniku i navode razloge za to.
 - e) Strana ugovornica određuje jedinstveni organ koji je odgovoran za prijem obaveštenja iz stava 5. tačka a) i za sprovođenje radnji utvrđenih u stavu 5. tač. b), c) i d). Strana ugovornica kada Generalnom sekretaru Saveta Evrope prvi put dostavlja obaveštenje u skladu sa stavom 5. tačka a), dostavlja i podatke za kontakt tog organa.
 - f) Generalni sekretar Saveta Evrope uspostavlja i održava Registar organa, koje odrede strane ugovornice u skladu sa stavom 5. tačka e) i podatke o tome da li se i pod kakvim okolnostima zahtevaju obaveštenja u skladu sa stavom 5. tačka a). Strana ugovornica stara se o tome da podaci koje ona dostavlja za Registar organa budu uvek tačni.
6. Ako je to prihvatljivo za pružaoca usluga, strana ugovornica može dostaviti nalog iz stava 1. ovog člana i dodatne informacije iz stava 4. ovog člana u elektronskom obliku. Strana ugovornica može uputiti obaveštenje i dodatne

informacije u skladu sa stavom 5. ovog člana u elektronskom obliku. Mogu se zahtevati odgovarajući nivoi bezbednosti i provere autentičnosti.

7. Ako pružalac usluga obavesti organ iz stava 4. tačka c) ovog člana da neće otkriti tražene podatke o pretplatniku ili ako ne otkrije podatke o pretplatniku u odgovoru na nalog iz stava 1. ovog člana u roku od 30 dana od dana kada je primljen nalog ili u roku utvrđenom u stavu 4. tačka d) ovog člana, koji god da je od ta dva roka duži, nadležni organi države molilje mogu zahtevati da se izvrši nalog samo na osnovu člana 8. ovog protokola ili drugih oblika uzajamne pomoći. Strane ugovornice mogu zahtevati da pružalac usluga navede razlog zbog kojeg ne otkriva tražene podatke o pretplatniku koji su predmet naloga.
8. Strana ugovornica može, prilikom potpisivanja ili deponovanja instrumenata o potvrđivanju, prihvatanju ili odobravanju, izjaviti da strana koja izdaje nalog treba da traži od pružaoca usluga da otkrije podatke o pretplatniku pre nego što podnese zahtev po članu 8. ovog protokola, osim ako strana koja izdaje nalog ne navede razumno objašnjenje zašto to nije učinila.
9. Prilikom potpisivanja ili deponovanja instrumenata o potvrđivanju, prihvatanju ili odobravanju, strana ugovornica može:
 - a) zadržati pravo da ovaj član ne primenjuje; ili
 - b) zadržati pravo da ovaj član ne primenjuje na određene vrste pristupnih brojeva saglasno ovom članu ako bi se objavljivanje tih brojeva kosilo sa osnovnim načelima njenog unutrašnjeg pravnog sistema.

Odeljak 3. – Postupci za jačanje međunarodne saradnje organa nadležnih za otkrivanje sačuvanih računarskih podataka

Član 8. Efektuiranje naloga druge strane ugovornice za hitno dostavljanje podataka o pretplatniku i podataka o saobraćaju

1. Strana ugovornica donosi zakonodavne i druge mere koje su potrebne da svoje nadležne organe ovlasti da u sklopu odgovora na zahtev koji je primljen od druge strane ugovornice izdaju nalog pružaocu usluga na svojoj teritoriji da dostavi određene i sačuvane:
 - a) podatke o pretplatniku,
 - b) podatke o saobraćaju
 koje taj pružalac usluga poseduje ili kontroliše, a koji su potrebni za određenu krivičnu istragu ili krivični postupak strane molilje.
2. Strana ugovornica donosi zakonodavne i druge mere koje mogu biti neophodne da se efektuira nalog iz stava 1. ovog člana koji podnese strana molilja.
3. U svome zahtevu strana molilja dostavlja zamoljenoj strani nalog prema stavu 1. ovog člana, uz prateće informacije i sva posebna procesna uputstva.
 - a) Nalog treba da sadrži:
 - i. naziv organa koji podnosi zahtev i datum podnošenja zahteva;
 - ii. izjavu o tome da se nalog dostavlja u skladu sa ovim protokolom;
 - iii. naziv i adresu pružaoca usluga kome treba uručiti nalog;
 - iv. krivično delo (dela) koje je predmet krivičnopravne istrage ili postupka;

- v. naziv organa koji traži informacije ili podatke, ako to nije organ koji izdaje nalog; i
 - vi. podroban opis konkretnih informacija ili podataka koji se traže.
- b) Prateće informacije, koje se navode kao pomoć zamoljenoj strani da efektivira nalog i koje se ne otkrivaju pružaocu usluga bez saglasnosti strane molilje treba da sadrže sledeće:
- i. unutrašnji pravni osnov na osnovu koga je organ ovlašćen da izda nalog;
 - ii. zakonske odredbe i primenljive zaprećene kazne za krivično delo koje je predmet istrage ili krivičnog postupka;
 - iii. razlog zbog koga strana molilja veruje da pružalac usluga poseduje ili kontroliše te podatke;
 - iv. sažetak činjenica koje se odnose na istragu ili postupak;
 - v. značaj informacija ili podataka za istragu ili postupak;
 - vi. podatke za kontakt jednog ili više organa koji mogu dostaviti dopunske informacije;
 - vii. obaveštenje o tome da li je već tražena zaštita informacija ili podataka, uključujući datum zaštite i svaki primenljivi referentni broj; i
 - viii. obaveštenje o tome da li su te informacije ili podaci već traženi na neki drugi, i koji tačno, način.
- c) Strana molilja može zahtevati da zamoljena strana primeni posebna procesna uputstva.
4. Strana ugovornica može prilikom potpisivanja ili deponovanja instrumenta o potvrđivanju, prihvatanju ili odobravanju, kao i u svakom drugom trenutku, da izjavi da su potrebne dodatne prateće informacije kako bi se efektivirali nalozi iz stava 1. ovog člana.
5. Zamoljena strana prihvata zahteve u elektronskom obliku. Ona može zahtevati odgovarajuće nivoe bezbednosti i potvrde autentičnosti da bi prihvatila zahtev.
6. a) Zamoljena strana, od dana kada primi sve informacije utvrđene u st. 3. i 4. ovog člana ulaže razumne napore da uruči nalog pružaocu usluga najkasnije u roku od 45 dana i nalaže da se taj nalog izvrši najkasnije:
- i. u roku od 20 dana za podatke o pretplatniku; i
 - ii. u roku od 45 dana za podatke o saobraćaju.
- b) Zamoljena strana bez odlaganja obezbeđuje da se tražene informacije ili podaci prenesu strani molilji.
7. Ako zamoljena strana ne može da sprovede uputstva iz stava 3.c) ovog člana na traženi način, dužna je da o tome bez odlaganja obavesti stranu molilju i da, ako je to primenljivo, navede uslov ili uslove pod kojima bi mogla da sprovede ta uputstva, posle čega strana molilja određuje da li taj zahtev uprkos tome treba da bude izvršen.
8. Zamoljena strana može odbiti da izvrši zahtev na osnovama utvrđenim u članu 25. stav 4. ili članu 27. stav 4. Konvencije, ili može odrediti uslove koje smatra nužnima da bi dozvolila da se postupi po zahtevu. Zamoljena strana može da

odloži postupanje po zahtevu iz razloga utvrđenih u članu 27. stav 5. Konvencije. Zamoljena strana, čim to bude praktično moguće, obaveštava stranu molilju o odbijanju, uslovima ili odlaganju. Zamoljena strana takođe obaveštava stranu molilju o drugim okolnostima koje će verovatno znatno odložiti izvršenje zahteva. Na ovaj član primenjuje se član 28. stav 2. tačka b) Konvencije.

9. a) Ako strana molilja ne može da ispuni uslov koji odredi zamoljena strana prema stavu 8. ovog člana, ona o tome bez odlaganja obaveštava stranu molilju. Zamoljena strana potom određuje da li ipak treba da dostavi tražene informacije ili materijal.
- b) Ako strana molilja prihvati uslov, on za nju postaje obavezujući. Zamoljena strana koja dostavlja informacije ili materijal na osnovu ispunjenja tog uslova može zahtevati da strana molilja objasni u odnosu na taj uslov upotrebu tih informacija ili materijala.
10. Strana ugovornica prilikom potpisivanja ili deponovanja instrumenata o potvrđivanju, prihvatanju ili odobravanju, obaveštava Generalnog sekretara Saveta Evrope i stara se da uvek budu tačni podaci za kontakt organa koji su ovlašćeni za:
 - a) dostavljanje naloga u skladu sa ovim članom; i
 - b) primanje naloga u skladu sa ovim članom.
11. Strana ugovornica može prilikom potpisivanja ili deponovanja instrumenata o potvrđivanju, prihvatanju ili odobravanju, tražiti da zahteve drugih strana ugovornica sačinjene po osnovu ovog člana uputi organ strane molilje ili drugi takav organ koji zajednički odrede zainteresovane strane.
12. Generalni sekretar Saveta Evrope uspostavlja i održava Registar organa, koje strane ugovornice imenuju saglasno stavu 10. ovog člana. Strana ugovornica se stara da podaci koje dostavlja registru budu uvek tačni.
13. Strana ugovornica prilikom potpisivanja ili deponovanja instrumenata o potvrđivanju, prihvatanju ili odobravanju može da zadrži pravo da ovaj član ne primenjuje na podatke o saobraćaju.

Član 9. Hitno otkrivanje sačuvanih računarskih podataka u vanrednoj situaciji

1. a) Strana ugovornica donosi zakonodavne i druge mere koje su potrebne da njena tačka za kontakt u sklopu Mreže 24/7 iz stava 35. Konvencije (tačka za kontakt) u vanrednoj situaciji prenese zahtev i primi zahtev od tačke za kontakt u drugoj strani ugovornici kojim se od nje bez podnošenja zahteva za uzajamnu pomoć traži da pružalac usluga na njenoj teritoriji hitno otkrije određene sačuvane računarske podatke koje poseduje ili kontroliše,
- b) Strana ugovornica prilikom potpisivanja ili deponovanja instrumenata o potvrđivanju, prihvatanju ili odobravanju, može da izjavi da neće izvršavati zahteve iz stava 1. tačka a) koji se odnose na otkrivanje podataka o pretplatniku.
2. Strana ugovornica donosi zakonodavne i druge mere koje su potrebne da u skladu sa stavom 1. ovog člana:
 - a) omogući svojim organima da traže podatke od pružaoca usluga na svojoj teritoriji pošto dobije zahtev iz stava 1. ovog člana;

- b) omogućiti svakom pružaocu usluga na svojoj teritoriji da otkrije tražene podatke njenim organima u odgovor na zahtev iz stava 2.tačka a) ovog člana; i
 - c) omogućiti svojim organima da pruže tražene podatke strani molilji.
3. Zahtev iz stava 1. ovog člana treba da sadrži:
- a) naziv nadležnog organa koji traži podatke i datum kada je zahtev podnet;
 - b) izjavu o tome da se zahtev izdaje u skladu sa ovim protokolom;
 - c) naziv i adresu pružaoca usluga koji poseduje ili kontroliše tražene podatke;
 - d) krivično delo koje je predmet krivične istrage ili postupka i odgovarajuće zakonske odredbe i zaprećene kazne za to delo;
 - e) dovoljno činjenica koje upućuju na to da je reč o vanrednoj situaciji i o povezanosti tih podataka sa vanrednom situacijom;
 - f) podroban opis traženih podataka;
 - g) sva posebna procesna uputstva; i
 - h) sve ostale informacije koje mogu pomoći u otkrivanju traženih podataka.
4. Zamoljena strana prihvata zahtev u elektronskom obliku. Strana ugovornica može takođe da prihvati zahtev prenet usmenim putem i može zahtevati da se on potvrdi u elektronskom obliku. Ona može zahtevati odgovarajući nivo bezbednosti i potvrdu autentičnosti da bi prihvatila zahtev.
5. Strana ugovornica prilikom potpisivanja ili deponovanja instrumenata o potvrđivanju, prihvatanju ili odobravanju, može da izjavi da zahteva da strane molilje, nakon što se izvrši zahtev, dostave taj zahtev i sve dopunske informacije koje su poslate uz njega u obliku i kanalima koji mogu obuhvatiti uzajamnu pomoć, kako to odredi zamoljena strana.
6. Zamoljena strana hitno obaveštava stranu molilju o svojoj odluci o zahtevu iz stava 1. ovog člana i, ako je to primenljivo, određuje uslove pod kojima će dostaviti te podatke, kao i sve druge moguće oblike saradnje.
7. a) Ako strana molilja ne može da ispuni uslov koji zamoljena strana odredi u skladu sa stavom 6. ovog člana, ona o tome bez odlaganja obaveštava zamoljenu stranu. Zamoljena strana tada određuje da li će informacije ili materijal dostaviti. Ako strana molilja prihvati taj uslov, on za nju postaje obavezujući.
- b) Zamoljena strana koja dostavlja informacije ili materijal na koje se taj uslov odnosi može zahtevati od strane molilje da objasni u odnosu na taj uslov kako će koristiti te informacije ili materijal.

Odeljak 4. – Postupci koji se odnose na uzajamnu pomoć u vanrednim situacijama

Član 10. Uzajamna pomoć u vanrednim situacijama

1. Strana ugovornica može tražiti uzajamnu pomoć na osnovu pojačane hitnosti ako smatra da postoji vanredna situacija. Zahtev podnet na osnovu ovog člana, pored ostalih potrebnih sadržaja, treba da sadrži i opis činjenica koje upućuju na to da postoji vanredna situacija i u kakvom je odnosu tražena pomoć s tom vanrednom situacijom.

2. Zamoljena strana prihvata taj zahtev u elektronskom obliku. Ona može da zahteva odgovarajući nivo bezbednosti i potvrdu autentičnosti da bi prihvatila zahtev.
3. Zamoljena strana može tražiti, na osnovu pojačane hitnosti, dopunske informacije kako bi procenila zahtev. Strana molilja dostavlja te dopunske informacije na osnovu pojačane hitnosti.
4. Kada se uveri da postoji vanredna situacija i da su ispunjeni ostali uslovi za uzajamnu pomoć, zamoljena strana odgovara na zahtev na hitnoj osnovi.
5. Strana ugovornica obezbeđuje da neko lice iz organa koji je nadležan za to da odgovori na zahteve za uzajamnu pomoć bude dostupno 24 sata, sedam dana u nedelji kako bi odgovorilo na zahtev podnet u skladu sa ovim članom.
6. Centralni organ ili drugi organi nadležni za uzajamnu pomoć u strani molilji i zamoljenoj strani mogu zajednički da utvrde da rezultat izvršenja zahteva podnetog u skladu sa ovim članom, ili prethodni primerak tog zahteva, može biti dostavljen strani molilji nekim drugim kanalom, osim onoga kojim je dostavljen zahtev.
7. Ako ne postoji važeći ugovor ili sporazum o uzajamnoj pomoći na osnovu jednoobraznog i recipročnog prava između strane molilje i zamoljene strane, na ovaj član se primenjuju član 27. stav 2. tačka b) i st. 3–8. i član 28. st. 2–4. Konvencije.
8. Ako takav ugovor ili sporazum o uzajamnoj pomoći postoji, ovaj član se dopunjuje odredbama tog ugovora ili sporazuma, osim ako se strane ugovornice o kojima je reč uzajamno ne dogovore da umesto njega primenjuju neku ili sve odredbe Konvencije navedene u stavu 7. ovog člana.
9. Strana ugovornica, prilikom potpisivanja ili deponovanja instrumenata o potvrđivanju, prihvatanju ili odobravanju, može da izjavi da zahtevi mogu biti poslani i neposredno njenim sudskim organima ili preko Međunarodne organizacije kriminalističke policije (Interpol) ili njenoj tački za kontakt 24/7, koje je određeno na osnovu člana 35. Konvencije. U svakom takvom slučaju centralni organ strane molilje u isto vreme dostavlja jedan primerak zahteva centralnom organu zamoljene strane. Ako se zahtev šalje neposredno sudskom organu zamoljene strane, a taj organ nije nadležan da odlučuje o tom zahtevu, on dostavlja zahtev nadležnom nacionalnom organu i o tome neposredno obaveštava stranu molilju.

Odeljak 5. – Postupci koji se primenjuju na međunarodnu saradnju kada ne postoje važeći međunarodni sporazumi

Član 11. Održavanje video-konferencije

1. Strana molilja može zahtevati, a zamoljena strana može dozvoliti da svedci ili veštaci daju iskaze putem video-konferencije. Strana molilja i zamoljena strana se konsultuju kako bi omogućile da se reše sva pitanja koja bi mogla iskrsnuti u vezi sa izvršenjem tog zahteva, uključujući, prema okolnostima, sledeća pitanja: koja strana ugovornica predsedava; koji organi i lica prisustvuju video-konferenciji; da li jedna ili obe strane vode postupak polaganja zakletve, izricanja upozorenja ili davanja uputstava svedoku ili veštaku; na koji način se ispituje svedok ili veštak; na koji se način obezbeđuje da se poštuju prava svedoka ili veštaka; kako se postupa prema zahtevima ili privilegijama i imunitetu; kako se postupa prema primedbama na postavljena pitanja ili date odgovore; da li usluge prevođenja i vođenja stenograma pružaju jedna ili obe strane.

2.
 - a) Centralni organi zamoljene strane i strane molilje komuniciraju neposredno za potrebe ovog člana. Zamoljena strana može prihvatiti zahtev u elektronskom obliku. Ona može zahtevati odgovarajući nivo bezbednosti i potvrdu autentičnosti da bi prihvatila taj zahtev.
 - b) Zamoljena strana obaveštava stranu molilju o razlozima zbog kojih zahtev nije izvršen ili je odloženo njegovo izvršenje. Član 27. stav 8. Konvencije primenjuje se na ovaj član. Ne dovodeći u pitanje nijedan drugi zahtev koji zamoljena strana može postaviti u skladu sa ovim članom, član 28. st. 2-4. Konvencije primenjuje se na ovaj član.
3. Zamoljena strana koja pruža pomoć po osnovu ovog člana stara se da obezbedi prisustvo lica čije se svedočenje ili iskaz traže. Tamo gde je to primereno, zamoljena strana može, koliko joj to dozvoljava unutrašnje pravo, da preduzme neophodne mere kako bi obavezala svedoka ili veštaka da se pojave u zamoljenoj strani u određeno vreme i na određenom mestu.
4. Postupci koji se odnose na organizovanje video-konferencije koju zahteva strana molilja primenjuju se u svemu, osim tamo gde se kose sa zakonodavstvom zamoljene strane. U slučaju inkompatibilnosti ili u meri u kojoj strana molilja nije precizno odredila traženi postupak, zamoljena strana primenjuje postupak utvrđen u njenom unutrašnjem pravu, osim ako strana molilja i zamoljena strana zajednički ne odrede drugačije.
5. Ne dovodeći u pitanje nijednu nadležnost prema unutrašnjem pravu strane molilje, ako tokom video-konferencije svedok ili veštak:
 - a) iznese namerno lažan iskaz iako je zamoljena strana, u skladu sa svojim unutrašnjim pravom, obavezala to lice da istinito svedoči;
 - b) odbije da svedoči iako je zamoljena strana, u skladu sa svojim unutrašnjim pravom, obavezala to lice da svedoči; ili
 - c) počini u toku tog postupka neko drugo delo koje je zabranjeno unutrašnjim pravom zamoljene strane;to lice podleže kazni u zamoljenoj strani na isti način na koji bi takvo postupanje bilo kažnjeno u postupku koji bi se vodio pred domaćim sudovima.
6.
 - a) Ako nije zajednički drugačije utvrđeno između strane molilje i zamoljene strane, zamoljena strana snosi sve troškove u vezi sa izvršenjem zahteva po ovom članu, osim:
 - i. troškova naknade veštaku;
 - ii. troškova prevođenja, tumačenja i vođenja stenograma; i
 - iii. troškova vanredne prirode.
 - b) Ako bi izvršenje zahteva donelo troškove vanredne prirode, strana molilja i zamoljena strana treba da se konsultuju kako bi utvrdile uslove pod kojima zahtev može biti izvršen.
7. Kada se tako dogovore strana molilja i zamoljena strana:
 - a) odredbe ovog člana mogu biti primenjene za potrebe održavanja video-konferencija;
 - b) video-konferencijska tehnologija može da se koristi i za druge potrebe ili ročišta osim onih koji su opisani u stavu 1. ovog člana, uključujući svrhu identifikacije lica ili predmeta.

8. Kada zamoljena strana odluči da dozvoli da se sasluša osumnjičeno ili optuženo lice, ona može zahtevati posebne uslove i ograničenja u pogledu uzimanja iskaza ili svedočenja, ili obaveštavanje tog lica ili primenu procesnih mera prema njemu.

Član 12. Zajednički istražni timovi i zajedničke istrage

1. Na osnovu uzajamnog sporazuma, nadležni organi dveju ili više strana ugovornica mogu osnovati zajednički istražni tim na svojim teritorijama i upravljati tim timom kako bi se olakšale krivične istrage ili postupci onda kada se smatra da je pojačana saradnja naročito korisna. Nadležne organe određuju strane ugovornice o kojima je reč.
2. Postupci i uslovi rada zajedničkih istražnih timova, kao što su njihova konkretna svrha; sastav; funkcije; trajanje aktivnosti i produžetak svakog utvrđenog roka; lokacija; organizacija; uslovi prikupljanja, prenošenja i korišćenja informacija ili dokaza; uslovi čuvanja poverljivosti; kao i uslovi za učešće organa jedne strane ugovornice u istražnim aktivnostima koje se odvijaju na teritoriji druge strane ugovornice, predmet su dogovora između tih nadležnih organa.
3. Prilikom potpisivanja ili deponovanja instrumenata o potvrđivanju, prihvatanju ili odobravanju strana ugovornica može da izjavi da njen centralni organ mora biti potpisnik ili da mora na neki drugi način biti zastupljen u sporazumu o formiranju istražnog tima.
4. Nadležni organi i organi koji učestvuju u istrazi treba neposredno da komuniciraju međusobno, osim kada strane ugovornice zajednički utvrde druge odgovarajuće kanale za komunikaciju ukoliko izuzetne okolnosti nalažu da postoji više centralne koordinacije.
5. Kada treba preduzeti istražne radnje na teritoriji jedne od strana ugovornica o kojima je reč, organi te strane ugovornice koji učestvuju u istrazi mogu zahtevati od svojih organa da sami preuzmu te mere, bez potrebe da druge strane ugovornice podnose zahtev za uzajamnu pomoć. Te mere sprovode organi te strane ugovornice na svojoj teritoriji pod uslovima koji se primenjuju na osnovu unutrašnjeg prava u domaćoj istrazi.
6. Korišćenje informacija ili dokaza koje organi jedne strane ugovornice obezbede organima drugih strana ugovornica može biti odbijeno ili ograničeno na način utvrđen u sporazumu opisanom u st. 1. i 2. ovog člana. Ako taj sporazum ne utvrđuje uslove za odbijanje ili ograničavanje korišćenja obezbeđenih informacija ili dokaza, strane ugovornice ih mogu koristiti:
 - a) Za svrhe u koje je sporazum sklopljen;
 - b) Za otkrivanje, istraživanje i gonjenje drugih krivičnih dela osim onih radi kojih je sporazum sklopljen ako za to postoji prethodna saglasnost organa koji su dostavili te informacije ili dokaze. Saglasnost se ne traži onda kada osnovna pravna načela strane ugovornice koja te informacije ili dokaze koristi nalažu da ona otkrije informacije ili dokaze kako bi zaštitila prava lica optuženog u krivičnom postupku. U tom slučaju ti organi bez odlaganja obaveštavaju organe koji su dostavili informacije ili dokaze; ili
 - c) Za sprečavanje pojave vanredne situacije. U tom slučaju organi koji su dobili informacije ili dokaze treba bez odlaganja o tome da obaveste organe koji su dostavili informacije ili dokaze, osim ako nije zajednički utvrđeno drugačije.

7. Ako nema sporazuma iz st. 1. i 2. ovog člana, zajedničke istrage mogu biti preduzete u skladu sa uslovima o kojima se postigne uzajamni dogovor za svaki pojedinačni slučaj. Ovaj stav se primenjuje bez obzira da li među stranama o kojima je reč postoji ili ne postoji važeći ugovor ili sporazum o uzajamnoj pomoći na osnovu jednoobraznog ili recipročnog prava.

1.3 Glava III – Uslovi i ograničenja

Član 13. Uslovi i ograničenja

U skladu sa članom 15. Konvencije, strana ugovornica obezbeđuje da uspostavljanje, sprovođenje i primena ovlašćenja i postupaka navedenih u ovom protokolu podležu uslovima i ograničenjima predviđenim u unutrašnjem pravu, koje mora da omogući odgovarajuću zaštitu ljudskih prava i sloboda.

Član 14. Zaštita ličnih podataka

1. Oblast primene

- a) Izuzev ako nije drugačije utvrđeno u stavu 1. tač. b) i c) ovog člana, strana ugovornica obrađuje lične podatke koje dobija po osnovu ovog protokola u skladu sa st. 2–15. ovog člana.
- b) Ako strana koja podatke prenosi i strana koja ih prima imaju u vreme kada su preneti lični podaci u skladu sa ovim protokolom uzajamnu obavezu prema međunarodnom sporazumu kojim se između njih uspostavlja sveobuhvatni okvir u cilju zaštite ličnih podataka koji se primenjuje na prenos ličnih podataka da bi se sprečilo otkrivanje istrage i gonjenja krivičnih dela i koji utvrđuje da je obrada ličnih podataka prema tom sporazumu u skladu sa zahtevima koji su utvrđeni u propisima o zaštiti podataka strana ugovornic o kojima je reč, umesto st. 2–15. ovog člana na lične podatke dobijene po osnovu ovog protokola primenjuju se uslovi tog sporazuma za mere koje ulaze u polje dejstva tog sporazuma, osim ako je među stranama drugačije dogovoreno.
- c) Ako strana ugovornica koja prenosi podatke i strana ugovornica koja prima podatke nisu uzajamno vezane sporazumom iz stava 1. tačka b) ovog člana, one mogu zajednički utvrditi da se lični podaci prema ovom protokolu mogu prenositi na osnovu drugih sporazuma ili dogovora između njih umesto na osnovu st. 2–15. ovog člana.
- d) Strana ugovornica treba da smatra da obrada ličnih podataka u skladu sa stavom 1. tač. a) i b) ovog člana ispunjava zahteve pravnog okvira koji u njoj postoji za zaštitu ličnih podataka kada se ostvaruje međunarodni prenos ličnih podataka i ne treba da traži dodatna ovlašćenja za prenos podataka u skladu s tim pravnim okvirom. Strana ugovornica može da odbije ili spreči prenos podataka drugoj strani ugovornici samo po osnovu ovog protokola iz razloga zaštite podataka pod uslovima utvrđenim u članu 15, stav 1. tačka a); ili pod uslovima sporazuma ili dogovora iz stava 1. tač. b) ili c), kada se primenjuje jedna od tih tačaka.
- e) Ništa u ovom članu ne sprečava stranu ugovornicu da primeni stroža ograničenja u pogledu načina na koji njeni organi obrađuju lične podatke dobijene po osnovu ovog protokola.

2. Svrha i korišćenje

- a) Strana ugovornica koja je primila lične podatke (u daljem tekstu: strana primalac) obrađuje te podatke u svrhe opisane u članu 2. Ona ne može dalje obrađivati lične podatke u svrhe koje nisu kompatibilne, niti ih može

dalje obrađivati kada to nije dozvoljeno njenim unutrašnjim pravnim okvirom. Ovim članom se ne dovodi u pitanje pravo države ugovornice koja prenosi podatke da postavi dodatne uslove u skladu sa ovim protokolom u nekom konkretnom slučaju, s tim što ti uslovi ne mogu da obuhvate uslove zaštite generičkih podataka.

- b) Strana primalac obezbeđuje u skladu sa svojim unutrašnjim pravnim okvirom da lični podaci koji se traže i obrađuju budu relevantni, a ne prekomerni u odnosu na svrhu takve obrade.

3. Kvalitet i integritet podataka

Strana ugovornica preduzme razumne korake da obezbedi da se održava tačnost i potpunost ličnih podataka i da oni budu u najvećoj mogućoj meri ažurni i primereni za zakonitu obradu imajući na umu svrhu u koju se obrađuju.

4. Osetljivi podaci

Lične podatke koji otkrivaju rasno ili etničko poreklo, politička mišljenja ili verska i druga uverenja ili sindikalno članstvo; genetske podatke; biometrijske podatke koji se smatraju osetljivima s obzirom na rizike koje to podrazumeva ili lične podatke koji se tiču zdravstvenog stanja ili seksualnog života može strana ugovornica da obrađuje samo uz odgovarajuća ograničenja koja predstavljaju meru zaštite od rizika od neželjenog uticaja predrasuda na takve podatke, posebno zaštite od protivpravne diskriminacije.

5. Rokovi čuvanja

Strana ugovornica treba da čuva lične podatke samo onoliko koliko je neophodno i primereno s obzirom na svrhu obrade podataka u skladu sa stavom 2. ovog člana. Da bi ispunila tu obavezu, strana ugovornica treba u svom unutrašnjem pravnom okviru da utvrdi konkretne rokove čuvanja ili periodično preispitivanje potrebe za daljim čuvanjem podataka.

6. Automatizovane odluke

Odluke koje imaju značajno negativno dejstvo na relevantne interese lica na koje se lični podaci odnose ne mogu biti zasnovane isključivo na automatskoj obradi ličnih podataka, osim ako je to dozvoljeno unutrašnjim pravom i ako postoje odgovarajuće mere zaštite koje obuhvataju mogućnost ljudske intervencije.

7. Bezbednost podataka i incidenti u vezi s bezbednošću

- a) Strana ugovornica treba da obezbedi da ima važeće primerene tehnološke, fizičke i organizacione mere za zaštitu ličnih podataka, naročito za zaštitu od gubitka podataka ili slučajnog ili neovlašćenog pristupa podacima, njihovog otkrivanja, menjanja ili uništenja (u daljem tekstu: „bezbednosni incident”);
- b) Odmah pošto otkrije bezbednosni incident u kome postoji znatan rizik od fizičkog ili nefizičkog nanošenja štete pojedincima ili drugim stranama ugovornicama, strana primalac treba hitno da proceni verovatnoću i obim tog uticaja i da preduzme primerene mere kako bi umanjila štetu. Ta radnja obuhvata obaveštavanje organa nadležnog za prenos ili, u smislu Glave II, Odeljak 2. ovog protokola, jednog ili više organa određenih shodno stavu 7. tačka c) ovog člana. Međutim, obaveštenje može sadržati odgovarajuća ograničenja u pogledu daljeg prenosa tog obaveštenja, i može biti odloženo ili izostavljeno onda kada bi samo to obaveštenje moglo ugroziti nacionalnu bezbednost ili kada bi takvo

obaveštenje moglo ugroziti mere koje se preduzimaju radi zaštite javne bezbednosti. Ta radnja takođe treba da obuhvati obaveštenje lica o kome je reč, osim ukoliko strana ugovornica nije preduzela odgovarajuće mere tako da više ne postoji znatan rizik. Obaveštenje individualnog lica može biti odloženo ili izostavljeno pod uslovima utvrđenim u stavu 12. tačka a) podtačka i. Strana ugovornica koja dobije obaveštenje može zahtevati konsultacije i dodatne informacije u vezi sa bezbednosnim incidentom i odgovorom na taj incident;

- c) Strana ugovornica prilikom potpisivanja ili prilikom deponovanja instrumenata o potvrđivanju, prihvatanju ili odobravanju, treba da obavesti Generalnog sekretara Saveta Evrope o organu ili organima koji se obaveštavaju u skladu sa stavom 7. tačka b) ovog člana u smislu Glave II, Odeljak 2. ovog protokola, a to obaveštenje može kasnije biti izmenjeno.

8. Vođenje evidencije

Strana ugovornica vodi evidenciju ili koristi druge primerene načine na osnovu kojih će pokazati kako je pristupljeno ličnim podacima pojedinca, kako su oni korišćeni i kako su otkriveni u konkretnom slučaju.

9. Dalja podela unutar strane ugovornice

- a) Kada neki organ strane ugovornice dostavi lične podatke koji su prvobitno dobijeni po osnovu ovog protokola drugom organu te iste strane ugovornice, taj drugi organ te podatke obrađuje u skladu sa ovim članom, u skladu sa uslovima iz stava 9. tačka b) ovog člana.
- b) Bez obzira na stav 9. tačka a) ovog člana, strana ugovornica koja je izrazila rezervu prema članu 17. može lične podatke koje je dobila dostaviti svojim federalnim državama ili sličnim teritorijalnim entitetima ako da ima važeće mere na osnovu kojih organi koji su primili podatke nastavljaju da ih delotvorno štite obezbeđujući nivo zaštite podataka uporediv sa nivoom zaštite koji pruža ovaj član.
- c) Ako se pojave znaci nepropisne primene ovog stava, strana ugovornica koja vrši prenos podataka može zahtevati konsultacije i relevantne informacije o tim znacima.

10. Dalji prenos podataka drugoj državi ili međunarodnoj organizaciji

- a) Strana ugovornica koja prima podatke lične podatke može ih preneti drugoj državi ili međunarodnoj organizaciji samo uz prethodno odobrenje organa koji te podatke prenosi ili, u smislu Glave II, Odeljak 2, jednog ili više organa opisanih u stavu 10. tačka b) ovog člana.
- b) Strana ugovornica, prilikom potpisivanja ili deponovanja instrumenata o potvrđivanju, prihvatanju ili odobravanju, obaveštava Generalnog sekretara Saveta Evrope o organu ili organima ovlašćenim u smislu Glave II, Odeljka 2. ovog člana; to obaveštenje može kasnije biti izmenjeno.

11. Transparentnost i obaveštavanje

- a) Strana ugovornica objavljuje opšta obaveštenja, ili šalje individualna obaveštenja licu čiji su lični podaci prikupljeni, u odnosu na:
 - i) pravni osnov obrade i svrhu obrade,

- ii) svaki period čuvanja ili preispitivanja u skladu sa članom 5, ako je to primenljivo,
 - iii) primaoca ili kategorije primalaca kojima se ti podaci otkrivaju; i
 - iv) mogućnost pristupa, ispravljanja i dostupno pravno sredstvo;
- b) Strana ugovornica može podvrgnuti svaki zahtev za lično obaveštavanje razumnim ograničenjima u skladu sa unutrašnjim pravnim okvirom pod uslovima utvrđenim u stavu 12. tačka a) podtačka i. ovog člana;
- c) Kada unutrašnji pravni okvir strane koja prenosi podatke zahteva da se pošalje lično obaveštenje pojedincu čiji su podaci dostavljeni drugoj strani ugovornici, strana ugovornica koja prenosi podatke preuzima mere kako bi drugu stranu ugovornicu obavestila o tom zahtevu i o odgovarajućim podacima za kontakt u vreme prenosa podataka. Lično obaveštenje se ne dostavlja ako je druga strana ugovornica tražila, u skladu sa uslovima za ograničenja utvrđena u stavu 12. tačka a) podtačka i. ovog člana da dostavljanje podataka ostaje poverljivo. Kada prestane primena tih ograničenja i kada bude moguće uputiti lično obaveštenje, druga strana ugovornica preuzima mere kako bi o tome bila obaveštena strana ugovornica koja prenosi podatke. Ako još nije obaveštena, strana ugovornica koja prenosi podatke ima pravo da podnese zahteve strani primaocu koja je obaveštava da li ograničenja ostaju na snazi.

12. Pristup i ispravljanje

- a) Strana ugovornica obezbeđuje da svako lice čiji su joj podaci prosleđeni u skladu sa ovim protokolom ima pravo da traži i dobije, u skladu sa postupcima utvrđenim u unutrašnjim pravnim okvirima i bez nepotrebnog odlaganja:
- i. pismenu ili elektronsku kopiju dokumentacije koja se čuva o tom licu i koja sadrži lične podatke tog lica i dostupne informacije koje upućuju na pravni osnov i svrhu obrade i čuvanja tih podataka, kao i na one koji su te podatke primili ili kategorije primalaca podataka (u daljem tekstu: „pristup”), kao i informacije u vezi sa dostupnim mogućnostima u pogledu dobijanja pravnog zadovoljenja; pod uslovom da pristup u određenom slučaju može biti predmet primene srazmernih ograničenja dopuštenih unutrašnjim pravnim okvirima, što je potrebno da bi se u vreme kada se donosi sudska odluka, zaštitila prava i slobode drugih ili važni ciljevi opšteg javnog interesa i da bi se obratila dužna pažnja na zakonite interese lica o kojem je reč;
 - ii. ispravljanje kada su lični podaci netačni ili kada su nepropisno obrađeni; ispravljanje obuhvata – kako je primereno i razumno u datoj situaciji s obzirom na osnov za ispravljanje i specifičan kontekst obrade – ispravljanje, dopunu, brisanje ili anonimizaciju, ograničenje obrade ili blokiranje podataka.
- b) Ako je pristup podacima ili ispravljanje podataka uskraćeno ili ograničeno, strana ugovornica licu o kome je reč dostavlja bez odlaganja u pismenom obliku, moguće je i elektronskim putem, odgovor kojim to lice obaveštava da mu je pristup uskraćen ili ograničen. Strana ugovornica pritom navodi osnov za uskraćivanje ili ograničenje i predočava informacije o mogućnostima za pravno zadovoljenje. Svi troškovi dobijanja pristupa

ograničeni su na ono što predstavlja razuman iznos i ne smeju biti prekomerni.

13. Sudska i vansudska pravna sredstva

Strana ugovornica treba da ima delotvorna sudska i vansudska pravna sredstva kako bi se omogućilo pravno zadovoljenje za povrede ovog člana.

14. Nadzor

Strana ugovornica treba da ima jedan ili više organa javne vlasti koji pojedinačno ili zajednički vrše funkciju nezavisnog i delotvornog nadzora i koji su ovlašćeni za primenu mera utvrđenih u ovom članu. Funkcije i ovlašćenja tih organa koji postupaju pojedinačno ili zajednički treba da obuhvate istražna ovlašćenja i ovlašćenje za preduzimanje korektivnih radnji.

15. Konsultacije i suspenzija

Strana ugovornica može suspendovati prenos ličnih podataka drugoj strani ugovornici ako ima materijalne dokaze da ta druga strana ugovornica sistematski ili materijalno krši uslove utvrđene u ovom članu ili da neposredno predstoji takva materijalna povreda odredaba. Strana ugovornica ne može suspendovati prenos podataka bez razumnog objašnjenja i pre nego što istekne razuman period konsultacija sa drugom stranom ugovornicom u kojima nije postignuto rešenje. Međutim, strana ugovornica može privremeno suspendovati prenos podataka u slučaju sistematskog ili materijalnog kršenja odredaba koje donosi znatnu ili materijalnu opasnost po život ili bezbednost fizičkog lica ili suštinsku opasnost od nanošenja štete ugledu ili novčane štete tom fizičkom licu, kada strana ugovornica bez odlaganja šalje obaveštenje i neposredno potom započinje konsultacije s drugom stranom ugovornicom. Ako u razumnom periodu konsultacija ne bude postignuto rešenje, strani ugovornici koja je primenila meru suspenzije druga strana ugovornica može recipročno suspendovati prenos podataka ako poseduje materijalne dokaze da je ta mera bila primenjena u suprotnosti sa uslovima utvrđenim u ovom stavu. Strana koja je primenila meru suspenzije ukida tu meru čim se ispravi povreda odredaba zbog koje je mera primenjena; tada se ukida i svaka recipročna suspenzija. Svi lični podaci koji su preneti pre suspenzije i dalje se tretiraju u skladu sa ovim protokolom.

1.4 Glava IV: Završne odredbe

Član 15. Dejstvo ovog protokola

1.
 - a) Na ovaj protokol se primenjuje član 39. stav 2. Konvencije.
 - b) Strane ugovornice koje su države članice Evropske unije mogu u svojim uzajamnim odnosima primenjivati pravo Evropske unije kojim se uređuju pitanja kojima se bavi ovaj protokol.
 - c) Stav 1. tačka b) ne utiče na punu primenu ovog protokola između članica Evropske unije i drugih strana ugovornica.
2. Član 39. stav 3. Konvencije primenjuje se na ovaj protokol.

Član 16. Potpisivanje i stupanje na snagu

1. Ovaj protokol je otvoren za potpisivanje strana ugovornica Konvencije, koje mogu izraziti svoj pristanak na obavezivanje na jedan od sledećih načina:
 - a) potpisivanjem bez izražavanja rezerve u pogledu potvrđivanja, prihvatanja ili odobravanja; ili

- b) potpisivanjem koje je uslovljeno potvrđivanjem, prihvatanjem ili odobravanjem, a posle koga sledi potvrđivanje, prihvatanje ili odobravanje.
- 2. Instrumenti o potvrđivanju, prihvatanju ili odobravanju deponuju se kod Generalnog sekretara Saveta Evrope.
- 3. Ovaj protokol stupa na snagu prvog dana u mesecu po isteku perioda od tri meseca nakon datuma kada je pet strana ugovornica Konvencije izrazilo saglasnost da budu obavezane ovim protokolom, u skladu sa st. 1. i 2. ovog člana.
- 4. U odnosu na bilo koju stranu ugovornicu Konvencije koja naknadno izrazi saglasnost da bude obavezana ovim protokolom ovaj protokol stupa na snagu prvog dana u mesecu po isteku perioda od tri meseca nakon datuma kada je strana izrazila saglasnost da bude obavezana ovim protokolom u skladu sa st. 1. i 2. ovog člana.

Član 17. Federalna klauzula

- 1. Federalna država može zadržati pravo da preuzme obaveze prema ovom protokolu u skladu sa osnovnim načelima na kojima se zasniva odnos između njene centralne vlasti i konstitutivnih država ili drugih sličnih teritorijalnih jedinica:
 - a) ako protokol važi za centralnu vlast federalne države;
 - b) ako takva rezerva ne utiče na obaveze u pogledu uspostavljanja saradnje s drugim stranama ugovornicama koje takvu saradnju traže shodno sa odredbama Glave II ovog protokola; i
 - c) ako odredbe člana 13. važe za sve konstitutivne države ili druge slične teritorijalne jedinice federalne države.
- 2. Druga strana ugovornica može sprečiti vlasti, pružaoce usluga ili subjekte na svojoj teritoriji da sarađuju na zahtev ili nalog dobijen neposredno od konstitutivne države ili druge slične teritorijalne jedinice federalne države koja je, saglasno stavu 1. ovog člana, izrazila rezervu, osim ako ta federalna država ne obavesti Generalnog sekretara Saveta Evrope da sve obaveze ovog protokola koje je ona preuzela prihvata i svaka njena konstitutivna država ili neka druga slična teritorijalna jedinica. Generalni sekretar Saveta Evrope uspostavlja Registar, u kojem se čuvaju takva obaveštenja i stara se da podaci u tom registru uvek budu tačni.
- 3. Druga strana ugovornica ne može sprečiti vlasti, pružaoce usluga ili subjekte na svojoj teritoriji da sarađuju sa nekom konstitutivnom državom ili drugom sličnom teritorijalnom jedinicom na osnovu rezerve izražene u skladu sa stavom 1. ovog člana ako je nalog ili zahtev podnet preko centralne vlasti ili ako je uz učešće centralne vlasti sklopljen sporazum o formiranju zajedničkog istražnog tima prema članu 12. ovog protokola. U takvim situacijama, centralna vlast stara se o ispunjenju važećih obaveza prema ovom protokolu ako se kada je reč o zaštiti ličnih podataka dostavljenih konstitutivnim državama ili drugim sličnim teritorijalnim jedinicama, primenjuje samo član 14. stav 9. ili, gde je to primenljivo, uslovi sporazuma ili dogovora predviđeni u članu 14. stav 1. tač. b) ili c).
- 4. U pogledu odredaba ovog protokola čija je primena u nadležnosti konstitutivnih država ili drugih sličnih teritorijalnih jedinica koje ustavni sistem federacije ne obavezuje da preduzmu zakonodavne mere, centralna vlast obaveštava

nadležne organe tih država o navedenim odredbama i prilaže svoje pozitivno mišljenje o tim odredbama i podstiče nadležne organe tih država da preduzmu mere koje su potrebne za sprovođenje tih odredaba.

Član 18. Teritorijalna primena

1. Ovaj protokol važi na teritoriji ili teritorijama koje strana ugovornica naznači u skladu sa članom 38. st. 1. ili 2. Konvencije u meri u kojoj ta izjava nije povučena prema članu 38. stav 3. Konvencije.
2. Strana ugovornica može, prilikom potpisivanja ili prilikom deponovanja instrumenta o potvrđivanju, prihvatanju ili odobravanju, da naznači da se ovaj protokol ne primenjuje na jednoj ili više teritorija navedenih u njenoj izjavi datoj prema članu 38. stav. 1. i/ili stav 2. Konvencije.
3. Izjava data u skladu sa stavom 2. ovog člana može se u odnosu na bilo koju teritoriju naznačenu u toj izjavi povući na osnovu obaveštenja upućenog Generalnom sekretaru Saveta Evrope. To povlačenje proizvodi pravno dejstvo prvog dana u mesecu po isteku perioda od tri meseca nakon datuma kada je Generalni sekretar takvo obaveštenje primio.

Član 19. Rezerve i izjave

1. Strana ugovornica Konvencije može, prilikom potpisivanja ili deponovanja instrumenata o potvrđivanju, prihvatanju ili odobravanju, uputiti pismeno obaveštenje Generalnom sekretaru Saveta Evrope u kojem izjavljuje da koristi pravo na rezervu utvrđeno u članu 7. stav 9. tač. a) i b), članu 8. stav 13. i članu 17. ovog protokola. Druge rezerve ne mogu biti izražene.
2. Strana ugovornica može, prilikom potpisivanja ili deponovanja instrumenata o potvrđivanju, prihvatanju ili odobravanju, uputiti pismeno obaveštenje Generalnom sekretaru Saveta Evrope u kojem iznosi rezervu utvrđenu u članu 7. stav 2. tačka b) i stav 8, članu 8, stav 11, članu 9, stav 1. tačka b) i stav 5, članu 10, stav 9. tačka b), članu 12, stav 3. i članu 18. stav 2. ovog protokola.
3. Pismenim obaveštenjem upućenim Generalnom sekretaru Saveta Evrope strana ugovornica Konvencije dostavlja izjavu/e, obaveštenja ili saopštenja utvrđena u članu 7, stav 5. tač. a) i e), članu 8, stav 4. i stav 10. tač. a) i b), članu 14, stav 7. tačka c) i stav 10. tačka b) kao i članu 17, stav 2. ovog protokola, u skladu sa uslovima utvrđenim u tim odredbama.

Član 20. Status i povlačenje rezervi

1. Strana ugovornica koja stavi rezervu u skladu sa članom 19. stav 1. može u celini ili delimično da povuče tu rezervu čim okolnosti to dozvole. Takvo povlačenje proizvodi pravno dejstvo od datuma kada je Generalni sekretar Saveta Evrope primio obaveštenje koje mu je o tome upućeno. Ako je u obaveštenju navedeno da povlačenje rezervi proizvodi pravno dejstvo od datuma koji je u obaveštenju određen, a taj datum sledi posle datuma kada je Generalni sekretar primio obaveštenje, povlačenje rezerve proizvodi pravno dejstvo od tog kasnijeg datuma.
2. Generalni sekretar Saveta Evrope može periodično da proverava sa stranama ugovornicama koje su stavile jednu ili više rezervi u skladu sa članom 19. stav 1. da li postoji mogućnost da povuku tu rezervu(e).

Član 21. Izmene

1. Izmene ovog protokola može da predloži svaka strana ugovornica ovog protokola, a Generalni sekretar Saveta Evrope o tim predlozima obaveštava

države članice Saveta Evrope i strane ugovornice i potpisnice Konvencije, kao i svaku državu koja je pozvana da pristupi Konvenciji.

2. Svaka izmena koju neka strana ugovornica predloži dostavlja se Evropskom komitetu za probleme kriminala (*CDPC*), koji svoje mišljenje o predloženoj izmeni dostavlja Komitetu ministara.
3. Komitet ministara razmatra predloženu izmenu i mišljenje koje mu podnese *CDPC* i nakon konsultacija sa stranama ugovornicama Konvencije može da usvoji tu izmenu.
4. Tekst svake izmene koju usvoji Komitet ministara u skladu sa stavom 3. ovog člana dostavlja se stranama ugovornicama ovog protokola na prihvatanje.
5. Svaka izmena usvojena u skladu sa stavom 3. ovog člana stupa na snagu tridesetog dana od dana kada sve strane ugovornice ovog protokola obaveste Generalnog sekretara da su izmenu prihvatile.

Član 22. Rešavanje sporova

Član 45. Konvencije primenjuje se na ovaj protokol.

Član 23. Konsultacije strana ugovornica i ocena sprovođenja

1. Član 46. Konvencije primenjuje se na ovaj protokol.
2. Strane ugovornice periodično ocenjuju efektivnu primenu i sprovođenje odredaba ovog protokola. Član 2. Poslovnika Komiteta Konvencije o visokotehnološkom kriminalu u tekstu revidiranom 16. oktobra 2020. godine primenjuje se *mutatis mutandis*. Strane ugovornice treba da sprovedu početno preispitivanje i postupke utvrđene u tom članu koji se primenjuju na ovaj protokol mogu da menjaju konsenzusom pet godina po stupanju na snagu ovog protokola.
3. Preispitivanje člana 14. počinje onda kada deset strana ugovornica Konvencije izrazi saglasnost da budu obavezane ovim protokolom.

Član 24. Otkazivanje

1. Strana ugovornica može u bilo kom trenutku da otkáže ovaj protokol tako što šalje obaveštenje o tome Generalnom sekretaru Saveta Evrope.
2. To otkazivanje proizvodi pravno dejstvo prvog dana u mesecu pošto istekne period od tri meseca nakon datuma kada je Generalni sekretar primio obaveštenje.
3. Ako strana ugovornica otkáže Konvenciju, to predstavlja i otkazivanje ovog protokola.
4. Informacije ili dokazi koji su preneti pre dana od koga počinje pravno dejstvo otkazivanja i dalje se tretiraju u skladu sa ovim protokolom.

Član 25. Obaveštavanje

Generalni sekretar Saveta Evrope obaveštava države članice Saveta Evrope, strane ugovornice i potpisnice Konvencije i sve države koje su pozvane da pristupe Konvenciji o:

- a) svakom potpisivanju;
- b) deponovanju svakog instrumenta o potvrđivanju, prihvatanju ili odobravanju;

- c) svakom datumu stupanja na snagu ovog protokola u skladu sa članom 16. st. 3. i 4;
- d) svakoj izjavi ili rezervi stavljenoj u skladu sa članom 19. ili svakom povlačenju rezervi u skladu sa članom 20;
- e) svakom drugom postupku, obaveštenju ili saopštenju u vezi sa ovim protokolom.

U potvrdu čega dole potpisani, za to propisno ovlašćeni, potpisuju ovaj protokol.

Sačinjeno u Strazburu, 12. maja 2022. godine, na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu su oba teksta podjednako verodostojna, u po jednom primerku koji se deponuje u arhivi Saveta Evrope. Generalni sekretar Saveta Evrope dostavlja overene kopije svakoj državi članici Saveta Evrope, državama koje nisu članice a koje su učestvovalе u izradi ovog protokola, kao i svim državama koje su pozvane da mu pristupe.

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o potvrđivanju Drugog dodatnog protokola uz Konvenciju o visokotehnološkom kriminalu o pojačanoj saradnji i otkrivanju elektronskih dokaza sadržan je u članu 99. stav 1. tačka 4. Ustava Republike Srbije, prema kome je u nadležnosti Narodne skupštine da potvrđuje međunarodne ugovore, kada je zakonom predviđena obaveza njihovog potvrđivanja.

II. RAZLOZI ZA POTVRĐIVANJE DRUGOG DODATNOG PROTOKOLA

Konvencija o visokotehnološkom kriminalu, usvojena je u Budimpešti 23. novembra 2001. godine, a Dodatni protokol uz Konvenciju o visokotehnološkom kriminalu koji se odnosi na inkriminisanje radnji rasističke i ksenofobične prirode počinjenih preko računarskih sistema, 28. januara 2003. godine, u Strasburu.

Zakonom o ratifikaciji ovih akata Državna zajednica Srbija i Crna Gora je prihvatila niz obaveza koje se odnose na usklađivanje unutrašnjeg pravnog poretka sa standardima Saveta Evrope u domenu ljudskih prava, demokratije i vladavine prava.

Potvrđivanjem Drugog dodatnog protokola uz Konvenciju o visokotehnološkom kriminalu o pojačanoj saradnji i otkrivanju elektronskih dokaza unapređuje se saradnja sa državama članicama Saveta Evrope i drugim državama potpisnicama ove konvencije. Osim toga, omogućuje se delotvornija uzajamna pomoć i drugi oblici saradnje među nadležnim organima u cilju vođenja konkretnih krivičnih istraga ili postupaka pomoću dodatnih alata, kao i saradnja u vanrednim situacijama.

III. OCENA POTREBE FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti finansijska sredstva u budžetu Republike Srbije u 2022. godini.

U narednim godinama eventualni troškovi vezani za realizaciju aktivnosti iz Zakona o potvrđivanju Drugog dodatnog protokola uz Konvenciju o visokotehnološkom kriminalu o pojačanoj saradnji i otkrivanju elektronskih dokaza planiraće se u okviru limita koji Ministarstvo finansija utvrđuje u postupku pripreme i donošenja Zakona o budžetu Republike Srbije za razdeo Ministarstva pravde.